

S**STRZELEC
ORGAN ZWIĄZKU
STRZELECKIEGO****MARSZAŁEK
JÓZEF PIŁSUDSKI**

*Twórca czynu 6-go sierpnia, budowniczy państwa, pierwszy komendant
Związku Strzeleckiego*

KOMENDANT GŁÓWNY DO STRZELCÓW

W rocznicę wymarszu Pierwszej Kadrowej

Obywatele!

Jesteście tą wybraną częścią społeczeństwa polskiego, która wywodzi się od pokolenia zapisanego krwią w walce o Polskę.

Macie zaszczyt dźwigać na swoich barkach chwałę swych poprzedników i żyć w blasku wielkich zasług przedwojennego Związku Strzeleckiego, Legionów i P. O. W. Jednakże ciąży na Was równocześnie zaszczytny obowiązek szerzenia żywym czynem ich ideałów i wskazań, by doprowadzić Polskę do mocarstwowego rozwoju.

Czynem, aż do ofiary z krwi, macie być gotowi do walki o Polskę Mocarstwową.

Czynem, aż do ofiary z krwi, macie być gotowi do walki o Jej lepsze jutro.

Równi wobec praw, lecz uprzywilejowani przez zasługi swych poprzedników — macie przywilej ten okupić przodującą ofiarnością w codziennej pracy obywatelskiej, aby Wam nikt nie mógł zarzucić, że nie dorośliście do zaszczytnej roli spadkobierców pierwszych żołnierzy Józefa Piłsudskiego.

W momencie, gdy w całej Polsce zapłoną symboliczne ogniska strzeleckie ku uczczeniu tych, z których trudu Polska powstała, łączę się z Wami myślą w tej głębokiej wierze, że stanowicie tę gromadę, w której służba dla Ojczyzny jest najwyższem szczęściem i zaszczytem.

JAK I-SZA KOMPANIA KADROWA WYRUSZYŁA NA WOJNĘ

Wspomnienie jednego z żołnierzy Pierwszej Brygady

Sierpień dla nas, którzyśmy wyruszyli pierwsi, stanowić będzie zawsze, dopóki nam życia stanie, miesiąc szczególnej zadumy. Jak wiecie, jest to miesiąc rozpoczęcia w 1914 r. wojny światowej, a dla Polski rozpoczęcia ostatniej wojny po wstańczej o niepodległość. Nam, stu sześćdziesięciu żołnierzom „kompani kadrowej”, przypadł wtedy „zaszczyt niezmierny” wysłuchania pierwszego rozkazu Wodza, a w parę dni potem wyruszenia z pod odwiecznego Wawelu w straży przedniej oddziałów strzeleckich na wojnę z Rosją.

A jak to było — posłuchajcie.

3 sierpnia 1914 r. o godzinie 18-ej

stanęliśmy w dwóch dwuszeregach na placu ćwiczeń w ogrodzie zwanym Oleandrami. Komendant Piłsudski, który już nas oczekiwał, przechadzając się pomiędzy obydwojema dwuszeregami, przemówił do nas w te słowa:

— Chłopcy! Nie ma Drużyn, niema Związków¹⁾ — jest jedno Wojsko Polskie. Koniec swarom. Z dniem dzisiejszym wspólnie wypowiadamy wojnę Moskwie. Znoszę wszelkie oznaki specjalne²⁾. Jedynym waszym znakiem jest odtąd Orzeł Biały. Dopóki jednak nie zostanie wam rozdany nowy znaczek, rozkazuję, abyście zamienili ze sobą wasze dawne oznaki, na znak zupełnej zgody i brater-

Pierwsza Kompania Kadrowa wchodzi do Kielc 12 sierpnia 1914 roku.

stwa, jakie muszą wśród żołnierzy polskich panować. Niech strzelcy przypną do czapek blachy drużyniaków i oddadzą im swoje orzełki. Wkrótce może pójdziecie na pole bitew, gdzie — mam nadzieję — znacznie najlżejszy cień różnicy między wami.

Po tych słowach Komendant przystąpił do organizacji kompanji. Podzielił nas na 4 plutony, nazna-
czył na dowódców: Bułackiego - Burhardta, dziś gen. brygady), Herwina Piątka (zginął, jako d-ca baonu w bitwie pod Konarami w 1915 r.), Kroka - Paszkowskiego (dziś gen. bryg.) i Kruka-Kruszewskiego (dziś gen. bryg., d-ca K. O. P.). Dowództwo nad tą kompanją objął Tadeusz Kasprzycki (dziś gen. bryg.).

Starszyzna legionowa w okopach. Z prawej strony Komendant Piłsudski, po środku ś. p. ks. biskup Bandurski.

Dnia następnego (4. VIII.) wskutek mobilizacji, zarządzonej przez Komendanta Piłsudskiego, zaczęły do Krakowa napływać oddziały strzelców. Z radością patrzyliśmy, jak przybywały coraz to nowe i nowe plutony i kompanje. W dniu tym powrócił z Królestwa pierwszy patrol strzelecki, zawiązek naszej kawalerji, prowadzony przez Belinę - Prażmowskiego (dziś pułkownik w rez., wojewoda lwowski). Opowiadali nam, gdzie byli i co widzieli.

Z niecierpliwością oczekiwaliśmy rozkazu do wymarszu.

Dopiero nazajutrz (5. VIII.) zerwano nas ze snu przed świtem. Stanęliśmy w 15 minut na placu gotowi do wymarszu. Dowódca kompanji odebrał raport, poczem ruszyliśmy ku bramie wyjściowej. Na-

reszcie! Z bramy skręciliśmy na prawo, a więc ku granicy rosyjskiej. Po chwili minęliśmy Komendanta Głównego, który z Szefem (Kaz. Sosnkowskim, dziś generałem dyw., inspektorem armji) i ze sztabem stał przy drodze. Patrzył nam badawczo w o-

czy. Ani jeden się nie zawahał. Komendant przekonał się, że może na nas liczyć. Uszliśmy kilkadziesiąt kroków. Wtem nadbiegł ordynans i wręczył kompanjnemu rozkaz przeprowadzenia ćwiczeń na błoniach. Z zalem zmieniliśmy kierunek marszu. Ćwiczenia wypadły dobrze, ku zadowoleniu Komendanta.

Cały dzień przesiedzieliśmy markotni. Zawód, jakiego doznaliśmy, odbił się na wszystkich.

Nadszedł wresz-

cie historyczny dzień 6-go sierpnia.

Jak dnia poprzedniego, wstaliśmy przed świtem. Na placu rozdano nam żywność na dwa dni (chleb i po dwie konserwy).

Następnie stanęliśmy przed Kwaterą Główną w szyku rozwiniętym i oczekiwaliśmy na Komendanta. Po chwili adjutant wezwał wszystkich oficerów na odprawę. Czekaliśmy z drżeniem serca na jej wynik. Niebawem wrócili. Radość biła z ich twarzy — byliśmy pewni swego. Wkrótce wyszedł Komendant Główny. Odebrał raport, poczem przeszedł wzdłuż całej kompanji, żegnając nas jednym słowem:— Winszuję.

Padła komenda i ruszyliśmy — tym razem już rzeczywiście w stronę Królestwa. Z pieśnią na ustach szedł w 160 ludzi przedni oddział Wojska Polskiego na wymarzoną wojenkę...

O godzinie 9 minut 45 minęliśmy słupy graniczne. Przed nami postępował niestrudzony patrol Beliny. Po wyjściu z zabudowań celnych dowódca kompanji, wstrzymawszy kolumnę, w podniosłem przemówieniu ogłosił stan wojenny. Z bronią u nogi odśpiewaliśmy „Rotę”. Potem naładowaliśmy broń.

Tak wyruszyła Pierwsza Kompanja Kadrowa na wojnę o Polskę.

Stefan Pomarański.

1) Na kilka lat przed wojną światową powstały dwie wielkie organizacje wojskowe, skupiające patriotyczną młodzież: Związek Strzelecki i Drużyny Strzeleckie. Obie organizacje tuż przed wybuchem wojny połączyły się, tworząc jedno wojsko pod rozkazami Komendanta Głównego J. Piłsudskiego.

Pierwsza kompanja kadrowa składała się z 160 żołnierzy, w połowie drużyniaków, w połowie zaś strzelców.

2) Strzelcy nosili na czapkach orzełki, Drużyniacy zaś owalne blaszki, a na nich wybite orzełki. Na wojnie wszyscy nosili orzełki strzeleckie.

Obowiązkiem każdego strzelca

jest złożyć składkę na budowę

Strzelnicy Główniej im. Marszałka Piłsudskiego w Warszawie

Konto komitetu budowy w P. K. O. Nr. 55.66

X MARSZ SZLAKIEM KADRÓWKI

Największy wyczyn wojskowo-sportowy Z. S. doprowadzony został do granic doskonałości

W bieżącym roku poraz dziesiąty zjadą do Krakowa zespoły marszowe z całej Polski, by wczesnym rankiem 6-go sierpnia wyruszyć z Oleandrów krakowskich i rozpocząć marsz historycznym szlakiem, który wytknęła I-a Kompanja Kadrowa w 1914 roku i poraz już dziesiąty przemaszewać przestrzeń Kraków-Kielce, by uczcić czyn zbrojny, dokonany przez Komendanta Józefa Piłsudskiego

W chwili obecnej Związek Strzelecki pochłubić się może, że w tym roku, gdy przypada 25 rocznica jego egzystencji, organizuje on już X zawody marszowe Szlakiem Kadrówki, co jest dowodem nieprzerwanej i realnej pracy komórek Organizacji strzeleckiej.

Dzisiaj, gdy przyjdzie nam zrobić bilans z odbytych Marszów Szlakiem Kadrówki, to wypadnie on dla Organizacji strzeleckiej bardzo dodatnio i pod każdym względem imponująco. Z roku bowiem na rok stale wzrastające ilością i jakością marszowe drużyny strzeleckie, konkurują z powodzeniem z zespołami wojskowymi, a jeśli do tego faktu dodamy, że od trzech lat wprowadzono do marszu i strzelanie, śmiało można powiedzieć, że Związek Strzelecki w organizowaniu swojej największej imprezy wojskowo-sportowej, jaką jest doroczny Marsz Szlakiem Kadrówki, doszedł niemal do doskonałości.

Marsz Szlakiem Kadrówki zdobył sobie wśród społeczeństwa całego kraju powszechne prawo obywatelstwa, czego dowodem jest, że co roku biorą w nim udział drużyny ze wszystkich zakątków Polski, a i zainteresowanie powszechne marszem jest bardzo wielkie. Wszystkie drużyny zjeżdżają do kolebki przedwojennego ruchu strzeleckiego — Krakowa, które

rego obumarłe życie w miesiącach wakacyjnych, corocznie w pierwszych dniach sierpnia niezmiennie się ożywia, wobec zbliżającej się rocznicy czynu bojowego, zawsze manifestacyjnie obchodzonej przez Krakowian. Do ogólnego zaś nastroju legjonowo-strzeleckiego przyczynia się waleń widok drużyn strzeleckich i wojskowych, oraz zwiększony ruch przyjezdnych cywilów, którzy rankiem następnego dnia chcą być świadkami wizji z 6-go sierpnia 1914 roku...

I-y Marsz Szlakiem Kadrówki odbył się w roku 1924-ym, a więc w 10-tą rocznicę wkroczenia strzelców do Kielc (1914—1924). Obecny Marsz Szlakiem Kadrówki jest już dziesiątym z kolei i będzie obchodzony bardzo uroczystie, przyczem napewno nie jeden obywatel, maszerujący w I-ych zawodach Kadrówki w r. 1924-ym i następnych, przyjedzie w tym roku do Krakowa, by wziąć udział w tym X-ym marszu.

A jeśli już mowa o X-ym Marszu Szlakiem Kadrówki, to wszyscy maszerujący tym historycznym szlakiem strzelcy mają zarazem na myśli osobę ob. kpt. Muszkiet-Królikowskiego, pierwszego referenta sportowego Kmdy Gł., który jest nie tylko inicjatorem tej szczęśliwie pomyślanej imprezy, ale i jej wykonawcą. Corocznie bowiem od I-go marszu widzimy wśród strzelców na historycznym szlaku drogą dla nich postać ob. kpt. Muszkiet-Królikowskiego, który jest duchem corocznych zawodów marszowych Kraków-Kielce. Jemu należy się za to ogromna wdzięczność i jestem pewien, że tę wdzięczność żywi każdy, kto tylko brał udział w Kadrówce, lub nawet tylko ją widział.

Kraków, w sierpniu 1933 r.

Marjan Krawczyk.

PRZODUJEMY W SPORCIE STRZELECKIM

Świetne wyniki strzelców w VIII Narodowych Zawodach Strzeleckich

W zakończonych ostatnio ósmych narodowych zawodach strzeleckich bardzo liczny udział wzięli członkowie Związku Strzeleckiego, odnosząc szereg

Mistrzowie lucznicy polscy. Siedzą od prawej ob. ob.: Pluta-Czachowska, Trajdosówna; stoją: Kapczyński, Kurkowska-Spychajowa i Sawicki.

znakomitych zwycięstw. M. inn. pierwsze miejsca w poszczególnych konkurencjach zajęli: kpt. Gościewicz z Łodzi w połączonym strzelaniu z karabinu wojskowego na 300 m. z trzech postaw oraz na 200 m. do sylwetek — 716 na 800 pkt. możliwych, zespół mieszany Zw. Strzeleckiego w składzie: Golański, Kusch, Wąsowicz w konkurencji z pistoletu wojskowego na 20 m. do tarcz — 426 na 540 pkt. możliwych, Golański z Warszawy w konk. z pistoletu wojskowego na 10 m. do 2 sylwetek w ciągu 80 sek. — 190 na 210 pkt. możliwych, zespół Zw. Strzeleckiego z Warszawy w składzie: Golański, Wąsowicz, Grzymski w tejże konkurencji zespołowo — 480 na 630 pkt. możliwych, Nowicki z Łodzi w konkurencji z pistoletu dowolnego na 50 m. do tarczy — 514 na 600 pkt. możliwych, mieszany zespół Zw. Strzeleckiego w składzie: Nowicki, Golański, Wąsowicz w tejże konkurencji zespołowo — 1512 na 1800 pkt. możliwych, Golański w konk. z pistoletu o otwartych przyrz. celown. na 25 m. do sylwetek olimp. — 193 na 200 pkt. możliwych, zespół Zw. Strzeleckiego w Warszawie w składzie: Golański, Grzymski, Wąsowicz w tejże konkurencji zespołowo — 59/555 na 60/600 pkt. możliwych, Jabłoński z Warszawy w konk. z karabinka bocznego zapłonu do-

wolnego na 100 plus 200 m. do tarcz — 571 na 600 pkt. możliwych, zespół Akademickiego Oddziału Zw. Strzeleckiego z Krakowa w składzie: Pańkow, Hejduk, Kolessa, Milewski, Hejdukówna w tejże konkurencji zespołowo — 2765 na 3000 pkt. możliwych, mieszany zespół Zw. Strzeleckiego w składzie: Wąsowicz, Piątkowski, Golański, kpt. Gościewicz, Grzymski w konk. z karabinka dowolnego bocznego zapłonu z trzech postaw na 50 m. do tarcz — 5382 na 6000 pkt. możliwych, zespół A. O. Z. S. Kraków w składzie: Pańkow, Hejdukówna, Hejduk, Kolessa, Milewski z postawy stojącej zespołowo — 1705 na 2000 pkt. możliwych, Wąsowicz z Warszawy w tejże konkurencji w postawie klęczącej jednostkowo — 375 na 400 pkt. możliwych, mieszany zespół Zw. Strzeleckiego w składzie: Wąsowicz, Golański, Piątkowski, kpt. Gościewicz, Grzymski w tejże konkurencji — 1768 na 2000 pkt. możliwych, tenże zespół w konk. z postawy leżącej — 1913 na 2000 pkt. możliwych, kpt. Lewiński z Białej Podlaskiej w konk. z broni myśliwskiej kulowej na 100 m. do jelenia strzał pojedynki — 101 na 150 pkt. możliwych, onże w konk. z tej samej broni na 50 m. do dzika małego — 94 na 150 pkt. możliwych, mieszany zespół kobiecy Zw. Strzeleckiego w składzie: Wasilewska, Krutkopadowa, Stawarzowa w konk. z pistoletu wojskowego na 20 m. do tarcz zespołowo — 388 na 540 pkt. możliwych, tenże zespół w konk. z tej samej broni na 10 m. do dwu sylwetek w ciągu 80 sek. — 140 na 630 pkt. możliwych, tenże zespół w połączonej konk. z tej samej broni na 20 m. do tarcz na 10 m. do sylwetek — 528 na 1170 pkt. możliwych, Krutkopadowa z Lublina w konk. z pistoletu dowolnego na 50 m. do tarcz — 417 na 600 pkt. możliwych, zespół Zw. Strzeleckiego z Lublina w składzie: Krutkopadowa, Wasilewska, Szostakiewiczówna — 1184 na 1800 pkt. możliwych, Hejdukówna z akad. oddziału Z. S. Kraków w konk. z karabinka dowolnego bocznego zapłonu na 50 m. do tarcz z trzech postaw — 1059 na 1200 pkt. możliwych, ta sama w postawie stojącej — 324 na 400 pkt. możliwych, ta sama w postawie klęczącej 357 na 400 pkt. możliwych, mieszany zespół kobiecy Zw. Strzeleckiego w składzie: Krutkopadowa, Stawarzowa, Wasilewska w konk. z karabinka bocznego zapłonu o otwart. przyrz. celown. na 50 m. do tarcz — 1008 na 1200 pkt. możliwych, Stawarzowa z Przemyśla w konk. z karabinka bocznego zapłonu fabrykacji krajowej na 50 m. z trzech postaw do tarcz — 845 na 900 pkt. możliwych, mieszany zespół kobiecy Zw. Strzeleckiego w składzie: Stawarzowa, Wasilewska, Krutkopadowa, Pluta-Czachowska, Szostakiewiczówna w tejże konkurencji zespołowo — 4001 na 4500 pkt. możliwych, Kosiński z Warszawy w konkurencji z łuku na 30 m. 342/480 pkt., zespół Zw. Strzeleckiego z Warszawy w składzie: Kosiński, Wiecki, Krajewski w tejże konkurencji — 911/1440 pkt., tenże zespół w konk. z łuku na 90 m. — 309/2520 pkt., Pluta-Czachowska z Warszawy w konk. kobiecej z łuku na 30 m. — 150/240 pkt. Ponadto w strzelaniu do kura najlepsze wyniki (10 trafnych na 15 możliwych) i tytuł kurkowej królowej Polski zdobyła strzelczyni Pluta-Czachowska, a tytuł kurkowego króla Łotocki, trafionych 15.

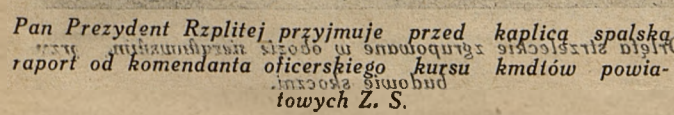
Pozatem członkowie Zw. Strzeleckiego zajęli w strzeleckich mistrzostwach Polski szereg miejsc drugich w poszczególnych konkurencjach, a mianowicie: mjr. Stawarz z Przemyśla w konk. z karabina wojsko-

wego na 300 m. do tarcz z postaw leżącej — 172 na 200 pkt. możliwych, zespół Akademickiego Oddziału Zw. Strzeleckiego z Krakowa w konk. z broni dowolnej długiej na 300 m. do tarcz z 3 postaw — 1361 na 1800 możl., Golański w konk. z pistoletu wojskowego na 20 m. do tarcz plus na 10 m. do sylwetek — 337 na 390 pkt. możliwych, onże w konk. z pistoletu dowolnego na 50 m. do tarcz — 506 na 600 pkt. możliwych, Wąsowicz w konk. z karabinka dowolnego bocznego zapłonu do tarcz na 50 m. z 3 postaw — 1103 na 1200 pkt. możliwych, zespół A. O. Z. S. Kraków w tejże konkurencji zespołowo — 5374 na 6000 pkt. możliwych, Golański jednostkowo z postawy stojącej — 354 na 400 pkt. możliwych, mieszany zespół Zw. Strzeleckiego w tejże konkurencji — 1700 na 2000 pkt. możliwych, zespół A. O. Z. S. Kraków z postawy klęczącej — 1756 na 2000 pkt. możliwych, Pańkow z A. O. Z. S. Kraków z postawy leżącej jednostkowo — 390 na 400 pkt. możliwych, mieszany zespół Zw. Strzeleckiego w tejże postawie zespołowo — 1909 na 2000 możliwych, zespół Zw. Strzeleckiego z Warszawy w konk. z karabinka bocznego zapłonu o otwartych przyrz. celown. na 50 m. do tarcz — 1126 na 1200 pkt. możliwych, Wąsowicz w konk. z karabinka bocznego zapłonu fabrykacji krajowej na 50 m. z 3 postaw do tarcz — 874 na 900 pkt. możliwych, kpt. Lewiński w konk. z broni myśliwskiej kulowej do jelenia na 100 m. strzał pojedynczy — 64 na 100 pkt. możliwych, mieszany zespół Zw. Strzeleckiego w konk. z tejże broni na 50 m. do dzika małego 52 na 150 pkt. możliwych, kpt. Lewiński w konk. z tejże broni na 50 m. do dwóch małych dzików — 114 na 300 pkt. możl., Wasilewska w konk. kobiecej z karabina wojskowego na 300 m. do tarcz — 142 na 180 pkt. możliwych, Krutkopadowa w konk. z pistoletu wojskowego na 10 m. do dwóch sylwetek w ciągu 80 sek. 75 na 210 pkt. możliwych, Wasilewska w konk. z tejże broni na 20 m. do tarcz i na 10 m. do sylwetek — 207 na 390 pkt. możliwych, Hejdukówna w konk. z pistoletu o otwart. przyrz. celown. na 25 m. do sylwetek olimp. — 171 na 200 pkt. możliwych, ta sama w konk. z karabinka dowolnego bocznego zapłonu na 50 m. do tarcz z postawy leżącej 378 na 400 pkt. możliwych, zespół łuczniczy Zw. Strzeleckiego w konk. z łuku na

Orlęta strzeleckie zgrupowane w obozie sierakowskim, przy budowie skoczni.

Z powyższego zestawienia widzimy, że Państwo stworzyło już potężną organizację ratowniczą, która obsługuje potrzeby całego naszego rolnictwa.

Nie mam możliwości omówić w tym miejscu dorobku tej organizacji. Dla zobrazowania jej wpływów powiem tylko, że stacje ochrony roślin starają się wpływać, by również nauczycielstwo szkół powszechnych czynnie uczestniczyło w podjętej ze szkodnikami, chorobami i chwastami walce (święta szkolne zwalczania chwastów; kolekcje szkolne przy nauczaniu przyrody i t. d.). W tym kierunku bodaj najwięcej ożywioną pracę wykonywa Krakowska Stacja Ochrony Roślin, która nawiązała łączność i współpracę z 4000 nauczycielami szkół powszechnych swego rejonu. Pracą tą kieruje współpracownik „Strzelca” ob. prof. K. Rouppert.

Stacje Ochrony Roślin są powołane w pierwszym rzędzie do obsługiwanie potrzeb praktycznych na każdej zagrodzie wiejskiej. Dlatego też do tych stacyj zwracać się mogą bądź poszczególni gospodarze, bądź całe kółka rolnicze, jeśli ta lub inna choroba, czy też chwasty opanowały naszą okolicę.

Zupełnie dokładnie należy sobie uprzytomnić, że walki z chorobami, szkodnikami i chwastami lekceważyć sobie nie możemy. Nauka ustaliła, że rolnictwo nasze traci rok rocznie 10—15 proc. na swych urodzajach rolnych, tylko z racji strat na zachwaszczeniu pól i łąk. Szkody wynikające z racji wszelkich pasożytów grzybowych oraz szkodników owadowych na roślinach uprawnych nie dadzą się ściśle określić. Są one jednak olbrzymie. Naprzykład w 1932 r. nawiedziła Polskę plaga rdzy na pszenicy. W wyniku tej epidemii rolnictwo nasze poniosło

straty, ocenione na 6 milionów centnarów pszenicy.

Weźmy jeszcze przykład. Obliczono, że choroby i szkodniki obniżają urodzaj sadów polskich do połowy, a ich wartość pieniężną do $\frac{1}{4}$ wartości kwoty, którą można byłoby uzyskać przy umiejętnym zwalczaniu chorób i szkodników w naszych sadach. Są to więc straty w gospodarce narodowej, sięgające setek milionów złotych. Widzimy więc, że rolnik nie tylko musi umieć sadzić i zbierać plony, lecz również zapobiegać zniszczeniu.

Już z powyższego oświeślenia Czytelnicy wyprowadzą wniosek, że najlepiej byłoby, gdyby każde dziecko już w szkole z nauki przyrodoznawstwa zdobywać mogło wiadomości, co to są chwasty, jakie są szkodniki i choroby, oraz sposoby walki z nimi.

Natomiast praca kółek rolniczych oraz instruktorów rolnych polegałaby na bezpośrednim tępieniu szkodników sposobami specjalnymi pod kontrolą i kierownictwem wysłanników rejonowych stacji ochrony roślin.

Tak więc praca dziecka i nauczyciela w szkole, rozważny wysiłek rolnika na zagrodzie, pomoc instruktorska i kredytowa Państwa—jest to ten, składający się z kilku ogniw łańcuch, który jedynie może dać pewność, że plaga chwastów i szkodników zniknie z pól, łąk, ogrodów i lasów naszych.

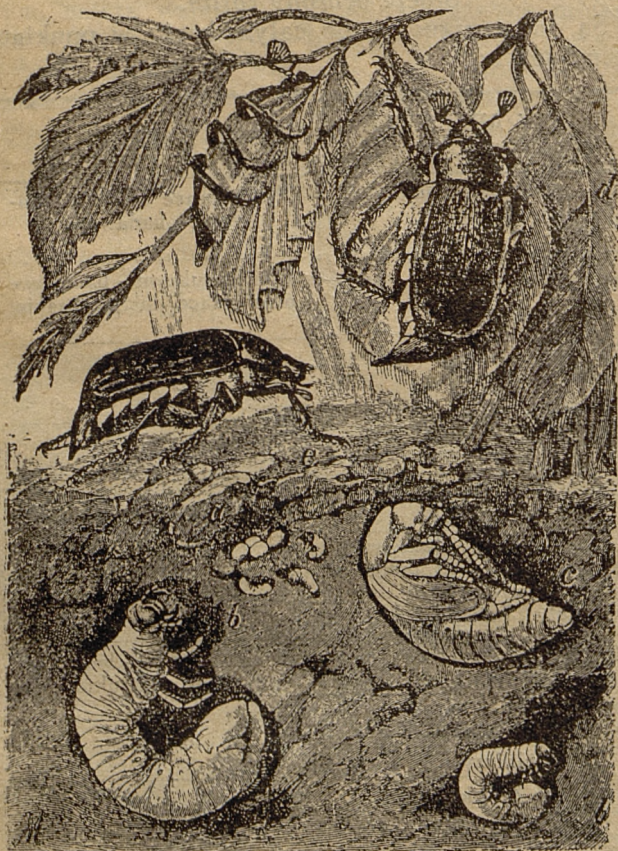
Zespołowe środki walki z chwastami, chorobami oraz szkodnikami roślin.

Opis powyższy pozwala nam ułożyć zupełnie szczegółowy sposób postępowania w walce ze szkodnikami.

Po pierwsze należy omówić w kółku rolniczym, w spółkach rolniczo-handlowych, na posiedzeniu Rady Gminnej i Dozoru Szkolnego sprawę zaopatrzenia ludności w plakaty obrazkowe o chwastach, szkodnikach oraz chorobach roślin. Te druki zupełnie bezpłatnie wypisywać można z Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, lub z rejonowych stacji ochrony roślin podanych poprzednio.

Po drugie zaopatrzyć się w podręczniki gospodarstwa wiejskiego i uważnie pokilkakroć przeczytać z niego te rozdziały, które traktują o chorobach, chwastach i szkodnikach.¹⁾

Do takich najlepiej nadających się podręczników zaliczamy: — Z. Ludkiewicz „Dobry Gospodarz” oraz „Encyklopedyczny poradnik gospodarza wiejskiego”. Dla tych, którzy zamierzają zagadnienia chorób roślinnych pogłębić należałoby zalecić książki: o owadach szkodliwych Dr. Simma „Entomologia” oraz o grzybkach pasożytniczych dwie książki Dr. Garbowskiego „Choroby roślin rolniczych” lub też prof. Trzebińskiego „Choroby roślin”. O chorobach i szkodnikach w sadach naszych poucza nas wyjątkowo interesująca i praktyczna książka B. Gałczyńskiego „Ogród owocowy na trzystu metrach kwadratowych”. Ta książeczka musi być w ręku każdego postępowego, oszczędnego rolnika. Natomiast książki Simma, Garbowskiego, Trzebińskiego raczej nadają się dla nauczycieli, akademików dla osób z wykształceniem rolniczym, zresztą posiada-

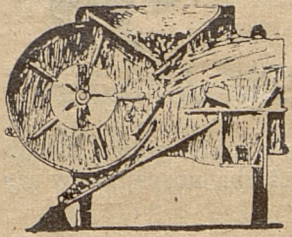

Chrabąszcz: a) jaja, b) gąsienice (pędraki), c) poczwarka, d) samiec, e) samica.

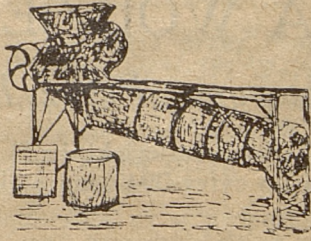

jących pełny kurs powszechnej szkoły 7-io oddziałowej.

Takich ludzi w szeregach strzeleckich mamy bardzo wielu. Oni też muszą wziąć na siebie trud udostępnienia ich innym kolegom swoim.

Młynek do czyszczenia
zboża.

Tryjer jednocylindrowy uzu-
pełniający pracę młynka.

Po trzecie zaprosić na posiedzenie kółka rolniczego oraz do świetlic strzeleckich okoliczne nauczycielstwo oraz z nim omówić, jak można byłoby wprowadzić do przyrodoznawstwa szkolnego nauczanie o chwastach, chorobach i szkodnikach roślin uprawnych.

Po czwarte ponieważ w walce z chwastami i szkodnikami roślin wielką przeszkodę stanowią gospodarstwa wypaczone przez szachownicę i w tych warunkach wszelki postęp jest prawie że niemożliwy należy omówić w kółku rolniczym, w świetlicach, na radzie gminnej sposoby uzyskania potrzebnych funduszy do przeprowadzenia jaknajrychlejszej powszechnej komasacji, pamiętając, że koszty jej dla poszczególnych gospodarstw są obecnie b. niskie; odrobi je nam kilka dobrze utrzymanych kurek, ten nasz jedyny uczciwy bankier.²⁾

Po piąte omówić oraz ułożyć na posiedzeniu kółka rolniczego oraz w świetlicy strzeleckiej plan całorocznej walki z chwastami i szkodnikami roślin (uprawa mechaniczna, nawożenie, pielęgnacja upraw, gatunki zbóż odpornych na chłody, zabiegi w ogrodzie, uprawa łąk, ochrona ptactwa). Wyznaczyć w kółku rolniczym nagrodę konkursową dla tego, kto wykaże się najlepiej opracowanym programem oraz dokładnem wykonaniem jego.

Obierzmy korespondenta dla stacji ochrony roślin.

Każda rejonowa stacja ochrony roślin ma tak zwanych korespondentów, którzy zobowiązują się dostarczać stacji potrzebnych wiadomości jakie choroby w okolicy jego trapią rolnictwo i sadownictwo. Taki korespondent musi być sumienny, rozważny, zamiłowany w czytelnictwie książek rolniczych, rozumiejący potrzebę pracy zespołowej.

Nadsyłając swe spostrzeżenia, korespondent staje się jakgdyby częścią instytucji rolniczej staje

¹⁾ Sprawę walki na zagrodzie wiejskiej z chwastami, chorobami i szkodnikami omówiliśmy już poprzednio w artykułach: „Strzeżmy się chwastów” w Nr. 26 „Strzelca” r. b., „Niektóre choroby naszych zbóż” w Nr. 27 „Strzelca” r. b., „Gdzie jest strzelec — niema szkodników na drzewach” w Nr. 28 „Strzelca” r. b.

²⁾ Zresztą o tych rzeczach mówiliśmy już w Nr. 19 „Strzelca” z r. b. w artykule: „Wprowadźmy złoto pod strzechę wiejską”.

się jej przyjacielem użytecznym. Wzajemnie otrzymuje on dla potrzeb swojej gospodarki natychmiastową pomoc, przyjazną poradę, a nawet przyjazd instruktora specjalisty.

Widzimy więc, że pożytek jest obustronny. Taki korespondent z biegiem czasu staje się bardzo pożytecznym pośrednikiem pomiędzy sekcją a całym swoim otoczeniem rolniczym.

Jest rzeczą kółka rolniczego, świetlicy strzeleckiej, kółka gospodyń wiejskich, czy spółdzielni zorganizowanie wspólnej narady celem wyboru z pośród siebie najdzielniejszego oraz zrobienia z niego korespondenta Stacji Ochrony Roślin dla swego oraz ogólnego pożytku.

M. Ptaszycki.

STRZELCY I RADJO!

Hallo! Obywatelki i Obywatele! Radjostacja warszawska w każdą pierwszą i trzecią sobotę miesiąca nadaje w godz. 15,50 — 16.00 „Radjowe wiadomości strzeleckie”.

Zgłaszajcie listownie wszelkie zapytania i przysyłajcie ciekawsze wiadomości z Waszego życia oddziałowego pod adresem referatu prasowego Komendy Głównej (Warszawa, Myśliwiecka 3/5) dla wykorzystania ich w naszych wiadomościach radiowych. Najbliższe „Wiadomości” wygłoszone zostaną w sobotę dn. 5 sierpnia b. r. „Radjowe wiadomości strzeleckie” prowadzi ob. red. T. Żenczykowski, referent prasowy Komendy Głównej Z. S.

Ponadto w tym samym dniu, t. j. 5 b. m. od godziny 20-ej będzie nadane z okazji uroczystości kadrowych radiowe słuchowisko strzeleckie, pióra ob. red. Jana Piotrowskiego p. n. „Na Kadrówkę”, a podczas całego trwania marszu na szlaku Kraków-Kielce codziennie będą nadawane wiadomości z jego przebiegu.

Jabłka poplamione przez parch. W Ameryce i Szwecji jabłka takie idą na paszę dla trzody. W owocarniach warszawskich podobne jabłka odmiany „Pomarańczowe Cox'a” sprzedawane były jako pierwszy gatunek po 4 zł. kilogram (marzec 1923 r.).

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

STRZELCY NA WODZIE

Udział Z. S. w wielkim spływie kajakowym „Przez Polskę do morza”

„Dopiero obecnie kryształizuje się już definitywnie idea jakichś uczestników Związku Strzeleckiego bawiących się w politykę. Przez Polskę dąmorażnisko, jak cyfryl wykazują, Zw. Strzelecki jest ogromnie żywotną organizacją i na zew swych władz, które nie szczędziły w tym kierunku propagandy, ruszył ława na start.

Spodziewać się należy, że ten żywiołowy ruch ku wodzie w lecie, odpowiadający w zimie ruchowi narcyarskiemu, przyjmie się na przyszłość bardzo silnie i zwinie mnóstwo strzelców z wodą na zawsze.

Najbardziej tego żywiołowego ruchu należy dodać, że jedną z głównych przyczyn poza należytem „roztrąbieniem” spływu jest bardzo rozpowszechniony wyrób kajaków przez członków Zw. Strzeleckiego, którzy w należyty sposób wykorzystali wszelkie kursy wyrobu sprzętu sportowego organizowane z iniojatywy Państw. Urzędu W.F. przez ośrodki W.F. przy poszczególnych D.O. K. Tak więc plon tych kursów nie kafat długo na siebie czekać w Toruniu spotka się na Wisle kłkaser kajaków, wykonanych w 99% przez strzelców ich domowym sposobem.

Jak w tej chwili, t. j. od dnia rozpoczęcia spływu
nasze szanse wyglądają, niech posłużą poniższe
cyfry:

do poszczególnych okręgów zgłoszenia na spływ następująco:
 I – 35, II – 52, III – 25, IV – 9, V – 60, VI – 22, VII – 0, VIII – 26, IX – 14, X – 12, XI – 34, Śląsk – 8, Tarnopól – 1.

— 7, Stanisławów — 11, Nowogródek — 2, Łuck 5.
Pozatem wymknęło się sporo łodzi strzeleckich „dzikich”, nie zarejestrowanych przez okręgi, których zgłoszenia napłynęły wprost do komitetu spływu. Liczba tych jednostek nie przekracza 70 łodzi. Ogólna więc liczba jednostek wodnych zgłoszonych na spływ

oddz. Kazimierz — 2,45; Kobiety: skok wdal: I m. Kamińska oddział Zgierz — 4,18; II m. Bębenkówna oddz. Tuszyn — 3,70 m.; III m. Andrzejczakówna oddz. Konstantynów — 3,66; Mężczyźni: Rzut dyskiem: I m. Borowiecki oddz. Zgierz — 30,80; II m. Wdowiak oddz. Tuszyn — 25; III m. Rogoziński oddz. Radogoszcz — 24,20; Oszczep: I m. Rogoziński oddz. Radogoszcz — 32,55; II m. Berner oddz. Tuszyn — 32,00; Kula: I m. Borowiecki oddz. Zgierz — 10,95; II m. Baran oddz. Radogoszcz 10,00; III m. Wdowiak oddz. Tuszyn — 9,00; Granat: I m. Lelowski oddz. Zgierz — 60,50; II m. Strzelecki oddz. Retkinia — 57,70; III m. Baran oddz. Radogoszcz 53,50; Kobiety: Dysk: I m. Kamińska oddz. Zgierz — 26,60; II m. Kaczmarkówna oddz. Tuszyn — 18,18; III m. Nitecka oddz. Radogoszcz — 16,70; Oszczep: I m. Bębenkówna oddz. Tuszyn — 20,00; Kula I m. Andrzejczakówna oddz. Konstantynów — 7,60; II m. Kamińska oddz. Zgierz — 7,10, III m. Kasprzakówna oddz. Radogoszcz — 6,65; Pływanie styl dowolny: Mężczyźni: I m. Borowiecki oddział Zgierz — 1 m. 28,8 s.; II m. Iskrzyński oddz. Radogoszcz

— 1 m. 54; 50 mtr. I m. Borowiecki oddz. Zgierz — 30,7 s.; II m. Stępkowski oddz. Zgierz — 43,00; III m. Iskrzyński oddz. Radogoszcz — 45,5 s., Kolarstwo 20 km. I m. Adamczewski oddz. Retkinia — 51 m.; II m. Miksa oddz. Zgierz — 52 m.; Trójbój kobiety: bieg 60 m., skok wdal, pchnięcie kulą, 1 m. Kamińska oddział Z. S. Zgierz — pkt. 8, II m. Świątkiewiczówna PSH. Zgierz — pkt. 7, III m. Najmanówna Makabi Zgierz — pkt. 3. W drugim dniu drużynowo poszczególne oddziały Z. S., hufce i kluby zajęły następujące miejsca: grupa Z. S. I oddział Zgierz pkt. 54; II m. oddział Radogoszcz pkt. 34; III m. oddział Tuszyn pkt. 28; Hufce: I m. P. S. H. Zgierz pkt. 68; II m. Gimnazjum Zgierz pkt. 55; Kluby: I m. Sokół Tuszyn, pkt. 21; II m. Makabi Zgierz, pkt. 21; III m. S. M. P. Zgierz, pkt. 13. Wyniki hufców szkolnych i klubów sportowych które startowały w swych oddzielnych grupach były tylko w kilku konkurencjach lepsze — większość wyników była lepsza po stronie zawodników Z. S.

PRAKTYCZNE WIADOMOŚCI PRAWNICZE

NIEDOKŁADNOŚCI PRZY CZYNNOŚCIACH PRAWNYCH

Zawierający pisemne umowy, jak darowizny, sprzedaż, pożyczki, zamiany, powinni zawsze się starać, aby spisany na umowę akt nie zawierał jakichś błędów, opuszczeń, przekręceń, bo to powoduje szkodliwe skutki dla stron.

W szczególności tem staranniej musimy tych rzeczy pilnować, gdy chodzi o nieruchomości, wpisane w księgi gruntowe (hipoteczne), bo źle spisana umowa może być przyczyną odmowy, gdy zażądamy na jej podstawie przepisania w księdze gruntowej praw jednej osoby na drugą.

Nie będę rozpisywać się długo na ten temat, lecz przytoczę przykłady praktyczne, by przedstawić, o co w danym wypadku chodzi.

Do notariusza (rejenta) zgłaszają się narzeczony, narzeczona, rodzice narzeczonego, oraz rodzice narzeczonej, poczem rodzice zeznają na rzecz narzeczonych akt darowizny przedślubnej, zapisując im po 2 morgi gruntu na własność, pod warunkiem zawarcia między narzeczonym a narzeczoną związków małżeńskich.

Na pisemnym akcie darowizny podpisała się narzeczona, jako — dajmy na to — Kazimiera Potoczówna, zaś narzeczony — jako Józef Gołąbek. Po zawarciu małżeństwa przyniósł narzeczony Józef Gołąbek metrykę ślubu do kancelarii notarialnej, celem przepisania w księgach gruntowych na rzecz nowożeńców własności 4 morgów gruntu, darowanego nowożeńcom przez obustronnych rodziców.

W metryce ślubu panna młoda wymieniona była Katarzyna Potoczówna, a nie Kazimiera Potoczówna, jak się na akcie darowizny podpisała i intabulacja tej za właścicielkę darowanego jej gruntu nie mogła otąd być przeprowadzona, dopóki darujący i obdarowani nie sporządzili dodatkowej pisemnej deklaracji, w której stwierdzili, że w akcie darowizny przedślubnej zaszła pomyłka, którą obecnie prostują,

bo obdarowana narzeczona Józefa Gołąbka nazywa się nie Kazimiera, lecz Katarzyna Potoczówna.

Okazało się przytem, że obdarowana na chrzcie otrzymała imię Katarzyna, a przy bierzmowaniu imię Kazimiera, że w domu wołano na nią Kaziu, choć właściwie była Kasią. Ta pomyłka kosztowała strony dużo kłopotu, a nawet trochę dodatkowych kosztów.

Albo znów inna sprawa. Anna Trytkówna, o której, choć to nie miało miejsca, mówiono, że wyszła za mąż w Krakowie za niejakiego Żołędzia, będąc niezamężną i zapisaną w hipotece sądowej jako Anna Trytkówna za właścicielkę pewnej posiadłości, sprzedała tę posiadłość pisemnym kontraktem swemu bratu, a żeby się nie wydało, że żona nie wyszła, podała w tym pisemnym kontrakcie kupna sprzedaży, że nazywa się Anna z Trytków Żołędziowa. Ponieważ jednak nie mogła dostarczyć metryki ślubu, potrzebnej do przepisania w hipotece własności jej posiadłości na rzecz brata, znowu musiano spisywać nową deklarację.

Ponieważ każda pisemna umowa i każda deklaracja podlega opłacie stemplowej na rzecz skarbu państwa, a nieraz na rzecz samorządów, narażają takie pomyłki i spisywanie aktów niezgodne z właściwym stanem rzeczy strony na koszt, a nadto na zwłokę. W czasie takiej zwłoki może wierzyciel poprzedniego właściciela wejść na hipotekę już przezeń na rzecz kogo innego pozbytej posiadłości ze szkodą nowonabywcy.

Dlatego radzę, aby zawierający pisemne umowy podawali w nich we własnym interesie, jaknajdokładniejsze daty, zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, a w szczególności swe właściwe imiona, nazwiska, dalej zgodne z oznaczeniem hipotecznym swoje posiadłości, będące przedmiotem odnośnej umowy.

Dr. Antoni Matakiewicz.

W SZEREGACH I ŚWIETLICACH STRZELECKICH

NA OBOZACH STRZELECKICH
ZAPRAWIAMY SIĘ DO SŁUŻBY OJCZYŹNIE.

W PRZEMYŚLANACH staraniem powiatowego komendanta p. w. por. Mieczysława Orlika, urządzony został 7-dniowy obóz hufców pozaszkolnych oddziałów Z. S. powiatu przemyskiego na zakończenie II stopnia p. w. Obóz ten rozpoczął się dnia 3 lipca b. r. i był prowadzony do dnia 9 lipca b. r. wśród wielce niedogodnych warunków atmosferycznych, co w wielkiej mierze przeszkadzało w przerobieniu zakresłego programu. Mimo to program został zupełnie wyczerpany, a strzelcy biorący udział w obozie, opanowali materiał całkowicie dobrze, czego dowodem był pomyślny egzamin, złożony dnia 9 lipca b. r. w świetlicy Z. S. w Przemyślanach, przez delegata d-cy 51 pp. w Brzeżanach p. mjr. Krause i zast. komendanta obwodu p. w. 51 pp. kpt. Jerzego Wsolaka wysłuchany. Kierownictwo obozu spoczywało w rękach por. Orlika. Obóz dał wyniki bardzo pomyślne. Wielu uczestników obozu zdobyło Państwową Odznakę Sportową, a wielu Odznakę Strzelecką.

Józef Banaś.

W JÓZEFCE za Piekarami odbył się kurs dla przodowników i obóz Orląt Strzeleckich. Na obóz przybyły Orlęta z następujących oddziałów Z. S.: ze Świętochłowic, z Szarłocińca, z Lipin, z Łagiewnik, z Brzezina, z Kamienia, z Brzozowic, z Szarleja i z Wielkich Piekar — razem było w obozie 226 Orląt, 24 przodowników i 23 strzelców, jako służba obozowa. Orlęta podzieleni byli na 5 hufców. Kierownikami hufców byli nauczyciele - strzelcy, a ich zastępcami strzelcy hufcowi. Na program zajęć składały się: gimnastyka, gry i zabawy, pogadanki z wychowania obywatelskiego i musztra. W zajęciach brali również udział strzelcy kursисти, by w praktyczny sposób zapoznać się z prowadzeniem Orląt Strzeleckich. Nadto kursисти mieli jeszcze pogadanki w liczbie 20 godzin. W niedzielę 25 czerwca b. r. cały obóz wziął udział w mszy świętej, odprawionej na intencję obozu Orląt Strzeleckich przez ks. prałata Puchera. W dniu 27 czerwca 1933 r. urządził obóz obchód ku czci ś. p. ks. biskupa Władysława Bandurskiego. Z tej okazji odbył się wieczorem 26. VI. uroczysty capstrzyk. Na podwórzu szkoły w Wielkich Piekarach, gdzie „Orlęta” miały swoje kwatery, powieszono udekorowany flagami narodowymi portret ks. biskupa Bandurskiego, przed którym zaciągnięto wartę honorową, następnie wygłoszono pogadankę na temat życia i czynów ks. biskupa Bandurskiego. Capstrzyk zakończono hymnem narodowym, a minutowym milczeniem oddano cześć ś. p. ks. biskupowi Bandurskiemu. W dniu 28-go czerwca cały obóz Orląt udał się na Kopiec Wolności w celu wzięcia udziału w sypaniu kopca. Z gości odwiedzili obóz p. kurator Kupczyński, p. wizytator Mangold, p. starosta Szaliński, komendant podokręgu Śląsk ob. kpt. Pittner, inspektor szkolny z Katowic p. Prażmowski i ref. wych. obyw. podokręgu ob. Bożek. Stałym zaś gościem w obozie był pan inspektor szkolny Jegliński, który po swych zajęciach służbowych przybywał zaraz do obozu i służył dowództwu obozu wielu praktycznymi wskazówkami. Zakończenie obozu nastąpiło w dniu 28-go czerwca b. r. w godzinach popołudniowych. Orlęta opuszczały

obóz z wielkim żalem, zapewniając, że będą się kierowały radami, otrzymanymi na obozie i zawsze tak postępowały, by Polsce i organizacji Z. S. nie przynieść wstydu, lecz zaszczyt.

Jan Stępel.

PRACA STRZELECKA W ODDZIAŁACH POSTĘPUJE NAPRZÓD.

W PODSZUMLANCACH, pow. Rohatyn w maju roku 1930 został utworzony oddział Związku Strzeleckiego, który przeżywając wielkie trudności i ciężkie warunki w początkach swego istnienia, doszedł w roku 1932/33 do pełnego rozwoju. Dorobkiem tego oddziału jest kompletne wyposażenie świetlicy w niezbędne sprzęty, a ostatnim wysiłkiem wspólnej pracy, był urządzony dnia 4 czerwca 1933 roku wielki festyn o nader urozmaiconym programie. Uzyskany dochód w kwocie 185 zł. przeznaczono na umundurowanie członków tutejszego oddziału.

W DOJLIDACH (Białystok) oddział IV Z. S. przy Państwowej Fabryce Dykt istnieje od dnia 19 lutego r. b. W dniu tem odbyło się organizacyjne zebranie i został wybrany zarząd, w skład którego weszli: ob. Lipiński — prezes, ob. Zdrowomysłów — wice-prezes, ob. Weber — skarbnik, ob. Juchniwicz — sekretarz i ob. Lewkowicz — komendant. Oddział nasz liczy na dzień dzisiejszy 156 członków czynnych i 93 wspierających, co stanowi razem 249. Mamy świetlicę — czytelnię z rozmaitemi gram i radjo-odbiornikiem i salę teatralną na 400 osób z urządzoną sceną. Świetlica i sala teatralna znajdują się w zabudowaniach fabrycznych, które chętnie nam przydzieliła administracja Lasów Państwowych. Na ukończeniu znajduje się budowa własnej strzelnicy. W dniu 25 czerwca r. b. odbyło się walne zebranie członków oddziału celem wyboru nowego zarządu. Po wyczerpującym sprawozdaniu zarządu i komisji rewizyjnej, wyłoniła się dyskusja, na której dziękowano zarządowi za przeprowadzone prace i zapadła uchwała o pozostawieniu dotychczasowego zarządu.

Artur Lipiński.

„Święto Morza” w Olyce na Wołyniu. Na zdjęciu model propagandowego statku, wykonanego przez oddział strzelecki.

W KRAKOWIE walne zgromadzenie Związku Strzeleckiego oddziału „Orleń” odbyło się w niedzielę 18 ub. m. w obecności delegata zarz. i k-dy Z. S. Kraków — Miasto dr. Dąbka wybrało nowy zarząd w osobach: doc. U. J. prof. dr. Langrod prezes, członkowie zarządu: dyr. Basiak, Chudziński, Potocki, Rejman, dr. Traczewski, dr. Halama i Czernek. Walne zgromadzenie oddziału stwierdziło duży dorobek „Orleń” na polu wychowania obywatelskiego, wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, dowodem czego są liczne i cenne nagrody wędrowne, zdobyte przez oddział Z. S. „Orleń” por. przykroć, które wobec tego faktu przeszły już na jego własność. Nagrody te ufundowane były przez władze strzeleckie, wojskowe, pokrewne organizacje oraz oficerów państw zagranicznych, a to: Estonii, Finlandii i Łotwy. Komendantem oddziału Z. S. „Orleń” pozostaje nadal por. Feigl.

W ODDZIAŁACH POSTĘPUJE NAPIRZOD.

Marjan Krawczyk

NA PRONCIE WYCHOWANIA

OBYWATELSKIEGO

W BIAŁEJ w imiennym powiat. prezesa, insp. szkoln. Stanisława Opiełowskiego odbył się trzydniowy kurs społeczno-oświatowy dla referentów wychowania obywatelskiego powiatu Białej. W kursie wzięło udział 28 słuchaczy. Organizatorem, a następnie kierownikiem kursu był powiatowy referent wychowania obywatelskiego ob. Czesław Suchoń. Celem tego kursu było zaznajomienie uczestników z praktycznym prowadzeniem świetlicy. Pod względem organizacyjnym kurs był zorganizowany wzorowo.

STARSZYNA STRZELECKA RADZI

W KATOWICACH dnia 25 czerwca 1933 r. odbył się walny zjazd delegatów Z. S. na powiat Katowice. Miastem Po krótkiej sprawozdaniu następującego zarządu z inż. Madeyskim na czele wybrał przewodniczącym zebrania inż. Grabskiego. Delegatów obecnych było 25. Na zjeździe obrano nowy zarząd: prezes insp. szkolny Prażmowski, członkowie zarządu op. Szmidt, Kasza, Baron, Stankiewicz, Wendt, Niklewicz, Kaczy, Chwałek, Komisja rewizyjna Strzelecki, Wołyńczyk i Bank. Budowa wzniesienia strzeleckiej. W BIAŁEJ odbył się ostatni walny zjazd delegatów Z. S. powiatu białskiego. Ze złożonych na zjeździe sprawozdań wynikało, że praca w okresie sprawozdawczym była ogromna, ale też i poryw mimo kryzysu obite. Przedewszystkiem dokonano scalenia przyłączonej części zlikwidowanego

wanego powiatu Oświęcim, z którego w spuściznie odebrano 5 oddziałów. Nie był to jednak jedyny cyfrowy przyrost, gdyż w okresie sprawozdawczym utworzone 10 nowych oddziałów, wobec czego stan oddziałów wzrósł do cyfry 28-miu, w czem

W KRAKOWIE walne zgromadzenie Związku Strzeleckiego oddziału „Orleń” odbyło się w niedzielę 18 ub. m. w obecności delegata zarz. i k-dy Z. S. Kraków — Miasto dr. Dąbka wybrało nowy zarząd w osobach: doc. U. J. prof. dr. Langrod prezes, członkowie zarządu: dyr. Basiak, Chudziński, Potocki, Rejman, dr. Traczewski, dr. Halama i Czernek. Walne zgromadzenie oddziału stwierdziło duży dorobek „Orleń” na polu wychowania obywatelskiego, wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, dowodem czego są liczne i cenne nagrody wędrowne, zdobyte przez oddział Z. S. „Orleń” por. przykroć, które wobec tego faktu przeszły już na jego własność. Nagrody te ufundowane były przez władze strzeleckie, wojskowe, pokrewne organizacje oraz oficerów państw zagranicznych, a to: Estonii, Finlandii i Łotwy. Komendantem oddziału Z. S. „Orleń” pozostaje nadal por. Feigl.

4 oddziały zenskie. Wiele prac dokonano w dziedzinie wychowania obywatelskiego i to właśnie tej części, która dotąd leżała odłogiem. Duża w tem zasługa prezesa Opiełowskiego, jak i ref. powiatowego ob. Suchonia i tak z posiadanych 6 świetlic stan posiadania podniesiono do 20 świetlic. Kompletny sprzęt i gry posiadało 6 świetlic (zasiadło 12). Dziś wszystkie świetlice są zaopatżone w odpowiednie gry i sprzęty. 12 świetlic ma już własne biblioteki. Wszystkie oddziały posiadają swoich referentów wychow. obywatelskiego. 12 oddziałom zarz. pow. płaci prenumeratę „Strzelca”. Dużo uwagi poświęca się czytelnictwu. Zarząd zorganizował referat prasowy, którego zadaniem jest informowanie prasy o życiu naszej organizacji. Po oddziałach potworzono korespondentów, których zadaniem jest propagowanie własnej prasy. Użytko ponadto w miejscowym tygodniku „Zjednoczenie” szpaltę dla spraw strzeleckich związanych z powiatem białskim. Dla referentów wychowania obywatelskiego Zarząd powiatowy zorganizował w dniach 5, 6 i 7 maja 3-dniowy kurs świetlicowy o bogatym programie wykładów i pokazów. Zarządzone wybory ustaliły następujący skład zarządu powiatowego na prezesa wybrano inspektora szkolnego ob. Stanisława Opiełowskiego, w skład zarządu weszli ob. ob. inż. Stanisław Waliński, inż. Wróbel, W. Sulewicz, mgr. Ptaszynski, dr. Matlak, Dzien, Mikulski i Sędzimir. Uchwalono wysłać depesze kondolencje do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, do Zastępcy i Protoktora Związku Pana Marszałka i do zeta Piłsudskiego, w związku z odejściem z życia ob. ob. Sędzimira Prawo i Sprawiedliwość. Zarząd powiatowy w dniu 27 czerwca b. r. w sprawie oddziału Strzeleckiego przez ks. pra-... 16. Sędzimira

ZE SCENY STRZELECKIEJ.

W RZESZY pow. wileńsko-trockiego był przyjaźnie podejmowany mieszany zespół teatralny oddziału Związku Strzeleckiego z Mejszagoli, który dnia 25. V b. r. gościnnie wystąpił u nas, z przedstawieniem „Łobzowanie”, wystawieni przez Mejszagolę dali świadectwo dużego wyrobienia scenicznego, tego zespołu. Dużo atrakcyjności widowisku dały inscenizacje piosenek ludowych, uplastycznione tańcami i rytmiką, wykonane z dużym wdziękiem i wyczuciem estetyki przez młode amatorki sceny mejszagolskiej.

PIĘKNY PRZYKŁAD DO NAŚLADOWANIA.

W ROPCIE nowożytny, członkini Związku Strzeleckiego, w dniu 17 czerwca 1933 r. wzięła udział w konkursie na budowę świetlicy. W konkursie wzięło udział 100 zespołów, z których zwyciężył zespół z Ropcy, który otrzymał nagrodę w wysokości 100 zł. W konkursie wzięło udział 100 zespołów, z których zwyciężył zespół z Ropcy, który otrzymał nagrodę w wysokości 100 zł.

Strzelcy z Łowicza składają w dniu święta 25-lecia Z. S. ślubowanie strzeleckie. Przyrzeczenie odbiera ob. kpt. Sko-... czowski, kmdt pow. Z. S.

Z ŻYCIA W.F. i P.W. W WIELKOPOLSCIE

JAK ODBYŁO SIĘ ZAKONCZENIE

VIII Narodowych Zawodów Strzeleckich, Myśliwskich i Łucznych w Poznaniu

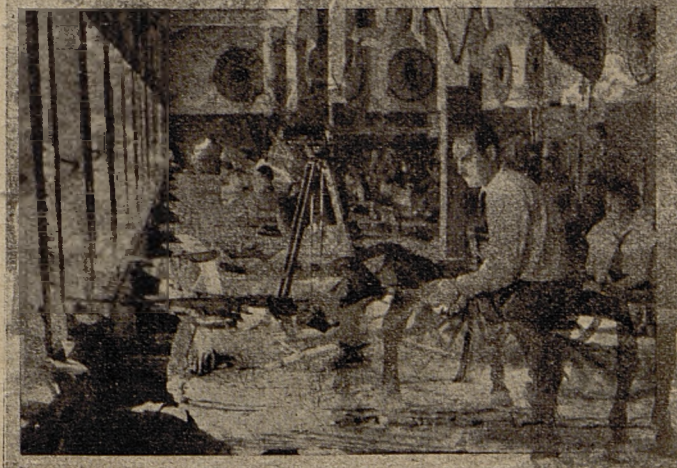
W Poznaniu w niedzielę dnia 23 lipca odbyło się w Białej Salii Bazaru uroczyste zamknięcie VIII narodowych zawodów strzeleckich. Sala była udekorowana zieloną, z balkonów zwieszały się chorągwie: czechosłowacka, szwedzka, estońska i strzelecka, a nad niemi górowała chorągiew państwowa. Opodal kółka prezydium znajdował się stół z nagrodami, które swoją ilością oraz pięknym wyglądem (było ich ponad 50) zadziwiała wszystkich. Ogółem 18 tej sali zapelnili się reprezentantami władz cywilnych, wojskowych i strzeleckich oraz zawodnikami, chociaż ci przybyli tylko w stosunkowo niewielkiej ilości, gdyż wielu z nich brało tego dnia udział w zawodach korespondencyjnych. Jako reprezentanci władz zjawili się p. wojewoda Roger hr. Raczyński, p. gen. Wład. gen. Zahorski, p. prezes izby skarbowej Switalski, następnie p. prezes naj. izby kontroli — Zawadzki i wielu innych. Z ramienia Komendanta Głównego Związku Strzeleckiego przyjechał ob. pik. Felsztyn, pozbawiony ze Zw. Strzeleckiego — prof. Kurkiewicz, prezes zarz. okręgu VII Z. S., kpt. Orlicz komendant okręgu VII Związku Strzeleckiego, kpt. Kieźzak, komisarz główny zawodów i t. d.

Pierwszy przemawiał do zebranych ob. pik. Felsztyn w imieniu Komendanta Głównego Z. S., wyrażając zebrawym i zarządcy organizatorom, jak ucześćnikom zawodów serdeczne podziękowanie za starania położone przy przeprowadzeniu zawodów narodowych, zwłaszcza zaś wyrażił szczerą wdzięczność za współpracę prezesowi okręgu Kurkiewiczowi, komendantowi okręgu Orliczowi, miastu Poznaniowi oraz władzom wojskowym, które wielce się przyczyniły do udania się zawodów. Pik. Felsztyn złożył również podziękowanie kapitanowi Kieźzakowi, jak i kapitanowi Osostowiczowi, należącym do kierownictwa zawodów. W końcu pułkownik Felsztyn podkreślił, że poziom techniczny zawodów był bardzo wysoki, a rezultaty ich tak wybitne, iż przyszłe zawody, narodowe będą miały nielada zadanie, aby stanąć na równej wysokości. Podkreślił też znaczenie propagandy strzelectwa w imię hasła „ćwicz oko i dłoń, w ojczyzny obronie”.

Następnie przemawiał prezes okręgu VII Z. S. prof. Kurkiewicz, przeprowadzając porównanie tego rocznych zawodów z zeszłorocznymi i podkreślał, że przy tej okazji, że przez ostatni rok idea strzelectwa przebiegała wielkie niesłaby wstępnie, co się też widać w rezultatach zawodów. Prof. Kurkiewicz wskazał też na inicjatywę ministra spraw wewnętrznych, idącą w kierunku tworzenia komitetów, celem propagowania

z całej Polski. Już na dworcu i w drodze do miasta transparenty odwieszają się rozgrywając się VIII-me narodowe zawodów strzeleckich. Podziękowawszy zawodnikom za udział oraz składając im gratulacje z powodu osiągniętych wyników, prof. Kurkiewicz ogłosił narodowe zawodów za zamknięte i wznosił okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Jej Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego, poczem orkiestra strzelecka odegrała hymn państwowy.

Na zakończenie ob. kpt. Kieźzak, komisarz główny zawodów, odczytał wyniki z uwzględnieniem nagród, które otrzymują zawodnicy. Dział nagród prezentował się w bieżącym roku specjalnie korzystnie, przyczem wymienić tu należy przede wszystkim nagrodę przechodnią Pana Prezydenta, wyobrażającą łucznika z brązu, którą otrzymał mistrz z łuku na odległość 15 mtr. ob. Michał Sawicki, następnie nagrodę przechodnią Prezesa Rady Ministrów — urnę z brązu ze zniczem, którą otrzymał zespół mistrzowski w strzelaniu z broni fabrykacji polskiej na odległość 50 mtr. Towarzystwo Sportowo-Oświatowe „Orkan Warszawa” w dalszym ciągu warło wymienić nagrodę pana generała Franka — zegar z białego marmuru, nagrodę przechodnią hr. Raczyńskiego, wojewody poznańskiego — łucznik z brązu, nagrodę przechodnią Komendanta Głównego Z. S. — puchar srebrny, nagrodę przechodnią Prezydenta miasta Poznania Ratajskiego — zbrojnika z brązu, nagrodę przechodnią Garnizonu Poznańskiego — eponimie księcia Józefa w minjaturze z brązu oraz wiele innych, które w znacznej części ofiarowało miejscowe społeczeństwo.

VIII narodowe zawody strzeleckie w Poznaniu. Zawodnicy na stanowiskach w czasie rozgrywek poszczególnych konkurencji.

Encyclopaedia of the Polish People's Republic

MIEDZY KARABINEM A ŁUKIEM

Migawki z VIII Narodowych Zawodów Strzeleckich

Gwarno się zrobiło w Poznaniu, gdy zjechało się do niego kilkuset najlepszych strzelców płci obojga z całej Polski. Już na dworcu i w drodze do miasta transparenty obwieszczają, że rozgrywają się VIII-me narodowe zawody strzeleckie, a pęki flag narodowych, strzeleckich i obcych zwiastują, że po zakończeniu zawodów krajowych, rozpoczną się zawody ze Szwecją, Estonją i Czechosłowacją.

Rozśpiewały się strzelnice grzmotem strzałów i rój strzelców i strzelczyń stanął do szlachetnej walki o tytuły mistrzów Polski.

Naprawdę warto poznać się z komisarzem zawodów kpt. Kiczakiem i jego prawą ręką kpt. Koniczkowskim i przejechać się z nimi po strzelnicach; zresztą wogóle warto ich poznać nawet nie dla oglądania strzelnic. Ciekawe typy — jeden duży, drugi mały ale doskonale się z sobą zgadzają, bo zresztą i mówić i myśleć umieją tylko o zawodach.

Ale jak wspominałem, warto przejechać się po strzelnicach, choć jakby na złość, każda z nich jest położona dla różnaitości na innym końcu miasta. A dzieją się na tych strzelnicach rzeczy naprawdę dla przeciętnego człowieka niezrozumiałe. Bierze sobie taki naprzykład ob. sierż. Dąbrowski, czy ob. ppor. Matuszak do ręki zwykły karabin wojskowy i wystrzeliwuje bez zmruczenia oka 990 punktów na 1000 możliwych wogóle.

Sympatyczny chłop, co? Musi być, myślę, bardzo przyjemną rzeczą założyć się z takim, czy trafi w człowieka, a jeszcze ciekawszą samemu stanąć przed tarczą i pokpiwać z niego. Polecam ten sport wszystkim chorym na melancholję.

Równie dużo — myślę — miałbym szans, gdybym się zaczął strzelać na pistolety z ob. Golańskim ze Związku Strzeleckiego, albo z por. Nowickim.

Do oddziału Z. S. w Rychtalu przyjeżdżają często wycieczki szkolne, by zapoznać się z życiem świetlicowym. Na zdjęciu jedna z takich wycieczek.

Wszyscy ci, których wymieniłem, to ludzie niczego się nie obawiający (nawet huk) i ustanawiający rekordy z broni wojskowej, czyli dla mnie naprzykład — stanowczo za hałaśliwej. O wiele ciszej jest na strzelnicy małokalibrowej na Szelażu, gdzie to i bufet tuż przy stanowiskach i cisza względna, przerywana lekkim pykaniem małokalibrowek. To jest przynajmniej „porządne i wykwentne” strzelanie, odpowiednie dla dam i ludzi statecznych, to też nic dziwnego, że płeć piękna wyeliminowała niemal wszystkich przedstawicieli męskich, stawiając na czele obywatelki: Jagodzińską i Stawarżową.

Z żalem żegna się tę sympatyczną strzelnicę, w której echo strzałów miesza się z sympatycznym dźwiękiem szklanek na bufecie, ale trzeba obejrzeć jeszcze tory łuczne, na których zawodnicy próbują swych sił do rozstrzygających walk o tytuł kurkowych króla i królowej Polski.

Laury tu zbierali obywatele: Kapczyński i Sawicki, ten drugi zdobył tytuł króla kurkowego Polski, najcelniej umieszczając swe strzały w upierzeniu tekturowego koguta. Za przyczyną tegoż koguta została ob. Pluta - Czachowska, małżonka szefa sztabu komendy głównej, królową kurkową. Swoją drogą niewiasty miały widocznie predestynację do tych strzelań. Na taką ob. Kurkowską - Spychajową warto popatrzeć, szkoda tylko, że z powodu pokaleczenia rąk nie mogła brać udziału w ostatecznych rozgrywkach.

W dzień kipi życie na strzelnicach, natomiast wieczorem rozpoczyna się w biurze kierownictwa zawodów żmudna praca obliczania punktów i wyników z całego dnia. W kasynie garnizonowem przewodniczący komisji klasyfikacyjnej ob. Pakuła stale zatroskany, stale wyczerpany, nieustannie coś oblicza i mruczy: postawa stojąca, leżąca, sam czy zespołowo i t. d. Wogóle w całym biurze zawodów nic więcej nie słychać, jak tylko punkty, postawy, miejsca i t. d.

Tamże urzęduje „podstawa finansowa” zawodów, t. j. por. Maciejewski, którego głównym zajęciem przez czas zawodów było depeszowanie do Warszawy po pieniądze.

Najlepiej wyszedł na zawodach hotel „Polonia”, okupowany nieomal w całości wyłącznie przez zawodników, sędziów i kierownictwo.

Notatka moja nie byłaby kompletną, gdybym nie wspomniał o Komitecie organizacyjnym, którego kierownictwo w osobach prof. dr. Kurkiewicza i komendanta okręgu VII. Z. S. kpt. Orlicza, zdołało postawić całokształt organizacji zawodów na poziomie europejskim. Przystosowaniem strzelnic zajmował się mjr. Bogusławski z por. Łuczkowskim. Kwaternikiem zajmował się ppłk. Wojciechowski, który też dbał o sprawy aprowizacyjne. Na specjalne wyróżnienie zasługuje też działalność p. płk. Sikorskiego, komendanta miasta, i por. Ziemińskiego, których dziełem było zgromadzenie tylu wspianiałych

nagród i zorganizowanie uroczystego zakończenia zawodów w Białej Sali Bazaru.

Reasumując trzeba przyznać, że odbywające się corocznie narodowe zawody znakomicie wpływają na rozwój ogólny strzelectwa w kraju. Poziom naszej klasy podnosi się w znacznym tempie, czego

najlepszym sprawdzianem jest fakt pobicia w roku bieżącym 15-tu rekordów krajowych. Wyniki obecne wróżą strzelectwu polskiemu jaknajpiękniejszy rozwój i każą się spodziewać dużych sukcesów na terenie międzynarodowym.

J.

ZWIĄZEK STRZELECKI W WIELKOPOLSCIE

PRACA STRZELECKA W ODDZIAŁACH POSTĘPUJE NAPRZÓD

RYCHIAL: — Tutejsza świetlica Z. S., choć zaledwie przed dwoma miesiącami otwarta, posiada już opinię jednej z najbardziej wzorowo i estetycznie urządzonych. To też nie dziwnego, że szkoły i stowarzyszenia urządzają wycieczki, celem zapoznania się z życiem świetlicy. Ostatnio zwiedziło ją gimnazjum kępińskie z gronem profesorów, oraz szkoły z Trębaczewa, Droszek, Darnowca, Krzywnik, Proszowa i z Łęki Broczewskiej. Przy tej okazji wycieczki zwiedziły tutejsze pogranicze, (jak wiadomo granica państwowa przebiega 750 mtr. od Rychtała) i dzięki uprzejmości miejscowego kierownika komisariatu Straży Granicznej ob. komisarza Ściegiennego, korzystały ze wszelkich ułatwień i informacji, dotyczących urządzeń granicznych i granicy. Każda taka wycieczka na zakończenie zwiedzania granicy odśpiewała „Rotę” przy kamieniu granicznym. A oto urywki, napisane przez zwiedzających świetlicę wyjęte z książki pamiątkowej tut. oddziału Z. S.: Grono nauczycieli państwowego gimnazjum koedukacyjnego w Kępnie, zwiedzające świetlicę z uczniami i uczennicami w liczbie 100 osób dnia 31 maja 1933 r. pisze: „Zachwyceni pracą Z. S. z życzeniami dalszych sukcesów”. Pod datą 13 czerwca b. r. kierownik szkoły publicznej z Trębaczowa pisze: „Zachwyceni tem cośmy widzieli, wracamy do swej miejscowości z silnem postanowieniem iść śladami Z. S. w Rychtału, dziękując za przyjęcie i życząc wytrwałej pracy dla naszej ukochanej Polski”. Kierownik szkoły publicznej w Droszkach zanotował: „Wycieczce publicznej z Droszek zaimponowała wojskowość i miłość kraju młodocianych Orłąt zbudowanych na słowach „Bóg i Ojczyzna”. Obecne tutaj dzieci postanowiły iść śladami Orłąt Rychtańskich, które są wcieleniem bohaterskich Orłąt Lwowskich”. A oto co pisze kierownik szkoły publicznej w Proszowie: „W dniu 13. VI. 33 r. przyjęły Orłęta dzieci szkolne z Proszowa i pokazały im, że i w najmłodszych może być orli duch, który robi z nich dobrych obywateli Polaków. Szczęść Boże Orłętom rychtańskim”. Trudno oczywiście przytaczać wszystko, co o rychtańskich orłętach powiedziano i napisano. Możemy w każdym razie z ręką na sercu powiedzieć, że nasz oddział orłąt wybija się na czołowe miejsce i co najważniejsze, zachęca młodzież okoliczną do naśladowania pracy strzeleckiej. Nadmienić wypada, że świetlica nasza aczkolwiek nie korzysta z żadnych subsydjów, jest pierwszorzędnie zaopatrzona we wszystkie sprzęty. Zdobyliśmy to własną przedsiębiorczością. Strzelec sobie radzi jak może i w tem właśnie jego siła.

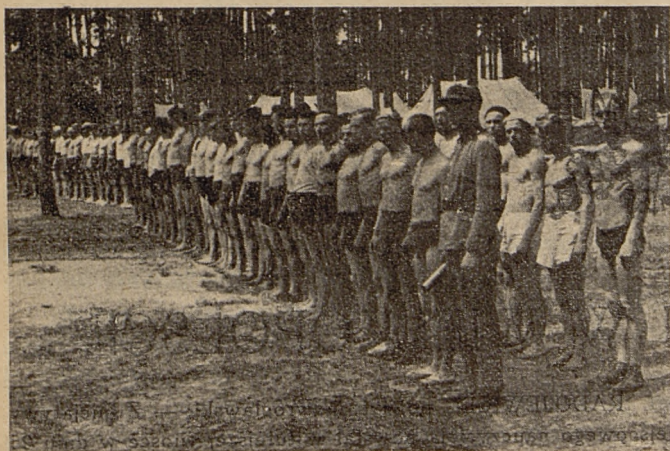
RADOJEWICE, powiat inowrocławski: — Z inicjatywy miejscowego nauczyciela powstał w tutejszej wiosce w dniu 25 grudnia 1932 r. oddział Z. S. Wykazał on wielką sprężystość w zwalczaniu tendencyjności, demagogji i uprzedzenia, które w zarodku swego istnienia spotykały nas ze strony wrogich nam, często ukrytych czynników. Dziś w oddziale praca na polu przypodobienia wojskowego i oświatowo-kulturalnym wre w całej pełni. Dzięki niezmordowanym zabiegom i ofiarnej pracy naszego referenta wychowania obywatelskiego uzyskaliśmy lokal na urządzenie świetlicy Strzelca w domu po b. posterunku P. P. W krótkim czasie zaopatrzyliśmy go w stoły, ławki, taborety, szafkę-biblioteczkę, tablicę ścienną, wieszaki, lampę i obrazy dekoracyjne. W dniu 2 lipca b. r. odbyło się uroczyste otwarcie wzorowo urządzonej świetlicy. O godz. 15 boisko szkolne zaroilo się od miejscowej i okolicznej publiczności, przemaszerowały kolejne oddziały Z. S. i Zw. Rezerwistów z Pierania, Łojewa, Szarleja i Turzan. Miejscowa ochotnicza straż pożarna dała również wyraz dobrej woli, stając w szeregu z bracią strzelecką. W imieniu Pana Starosty ob. asesora Woźniak odebrał raport, złożony przez komendanta oddziału Z. S. Radojewice ob. Kamasę. W krótkich, serdecznych słowach powitał przybyłych przedstawicieli władz, organizacje i gości prezesa oddziału Z. S. ob. Groblewski, odbierając przyrzeczenie strzeleckie od oddziału z Radojewic. Wzruszający ten moment wywarł na widzach duże wrażenie. Następnie przy dźwiękach orkiestry przesunął się przez wieś długi pochód, zatrzymując się przed świetlicą. Utworzono szpaler ze strzelców do świetlicy, zabrzmiał „Mazu-

W Grodzisku Wlkp. odbyło się ostatnio uroczyste zebranie oddziałów żeńskiego i męskiego Z. S., na którym strzelcy uchwalili rezolucję stałej i wiernej służby u granic Rzplitej.

Wielki w siołach jest fakt podjęcia przez strzelców prezentacji broni. Wozniak przedstawił szereg państwowych, następuje przemówienie moment otwarcia świetlicy dokonany. Jeszcze przemawiają obywateli: Isimina, wojt Inowrocław — Wschód Januszewicz, wojt

Na kursie gier sportowych w Sierakowie szkoli się 104 członków Zw. Strzeleckiego.

Dąbrowa — Biskupia, Obrebski, pow. ref. wych. obyw. Kwiecinski, pow. rej. sportowy i w końcu Sawicki, miejscowy ref. wych. obyw. W międzyczasie orkiestra gra „Brygadę” — strzelcy prezentują broni. Okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, Jej Włodarza Prezydenta Ignacego Mościckiego, Wodza i Budowniczego Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego, uroczystość została zakończona.

W UROCZYSTOŚCIACH STRZELECKICH BIERZE UDZIAŁ CAŁE SPOŁECZENSTWO.

ŚRODA: Z okazji 25-lecia Związku Strzeleckiego odbyła się tu, staraniem zarządu powiatowego Z. S. uroczysta akademja z bogatym programem. Akademję zaszczycili obecnością dowódca 70 p. p. płk. dypl. Mozdyniewicz jako przedstawiciel p. gen. dyw. Mahnowskiego, naczelnik Walicki z U. W. jako przedstawiciel p. wojewody poznańskiego i p. starosta powiatowy Niedziakowski. Następnego dnia, t. j. w niedzielę odbyła się łącznie z powiatowym świętem p. w. i w. l. koncentracja oddziałów Z. S. z całego powiatu i publiczne przyrzeczenie strzeleckie. Uroczystość rozpoczęła się odebraniem raportu na Starym Rynku, poczem nastąpił wymarsz na nabożeństwo, po którym odbyło się przyrzeczenie strzeleckie, które odebrał komendant okr. VII Z. S. kpt. Orlicz. Po złożeniu ślubowania przemówił do zebranych strzelców komendant Orlicz i płk. dypl. Mozdyniewicz, wznosząc okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Piłsudskiego. Uroczystość zakończyła defilada, w której wzięły udział dwa hufce strzelczyń, 7 kompanij strzelców i dwa szwadrony konnego p. w. Po raz pierwszy wystąpił też na widownię hufiec „Orlą” Z. S., w ślicznych mundurkach.

NOWE ODDZIAŁY ŻENSKIE

Związku Strzeleckiego na terenie poznańskim

Na terenie poznańskim ruch strzelecki wśród kobiet wzmożił się w ostatnich czasach bardzo poważnie, z czerpieniem z tamtą zaznajomiła delegatów okręgowych ob. referentka pracy ko-

sinowosinagros i bóragn
bieł Cichocka na zjeździe, p. gen. dyw. i płk. dypl. 29 czerwca w s.
Obecnie mamy do zanotowania trzy nowe oddziały, powstałe
niemał w ostatnich dniach. Otoż w Jutrosinie pow. Rawicz, z in-
icjatywą Kom. Z. S. ob. Czerniewskiego odbyło się dnia 23
czerwca b. r. zebranie organizacyjne, żeńskiego oddziału Z. S.
Zebranie zaszczyciła obecnością pp. starosta dr. Łobos z żoną,
prezes zarządu powiatowego ob. Junczys, pow. ref. wych. obyw.
insp. szkolny Szczuciński i pow. komendant P. P. kom. Łow-
szczycki.

Po zagajeniu zebrania przez ob. Czerniewskiego przewod-
nictwo objęła p. starościna Łobosowa, wygłaszając piękne prze-
mówienie, w którym wskazała na dwa hasła, jakie przyswiecają
pracy Z. S. — Bóg i Ojczyzna — i w imię tych haseł wezwała
zebrane Obywatelki do wyteźnionej pracy. Następnie programo-
wy referat wygłosił pow. ref. wych. obyw. Szczuciński. Po u-
dzieleniu wyłasnien przez prezesa zarządu pow. ob. Junczysa,
wszystkie zebrane obywatelki zapisały się na członkinie Z. S.
Następnie wybrano zarząd oddziału. Na prezeskę wybrano ob.
Musiałową, na wiceprezeskę ob. Kaminiarską, na sekretarkę
ob. Ostrowską Irene i na skarbniczkę ob. Banachową. Na ko-
mandantkę oddziału wyznaczono tymczasem ob. Czerniewską. Po
odśpiewaniu „Pierwszej Brygady” p. starościna zamknęła ze-
branie.

Pozatem w początkach lipca został założony pierwszy w
powiecie czarnkowskim żeński oddział Z. S. w Romanowie Gór-
nym. Narazie zapisało się 17 obywatelki. Wybrano zarząd z
prezeską ob. Anną Duszejówną i komendantką ob. Anną Trę-
kówną na jejze. Entuzjazm wśród strzelczyń jest ogromny i u-
działa się dziewczętom z sąsiednich wiosek. Strzelczynie szyją
sobie same, na własny koszt mundurki. Należy podkreślić, że od-
dział powstał samorzutnie z inicjatywy dziewcząt miejscowych.

Również z Obornik piszą, że powstał tam oddział żeński
Z. S. Zebranie organizacyjne odbyło się w auli gimnazjum mę-
skiego. Przewodniczącą oddziału wybrano ob. starościna Jadwigę
Kozłowską, wiceprzewodniczącą ob. Helenę Mężyńską, na ko-
mandantkę ob. Irenę Rychłówną i referentkę oświatową wy-
brano ob. Mariję Dąbrowską.

JOZEF SZTECHMAN

Warszawa, 11. Nowy Świat, 64
Poleca narędy sportowe: Medal, Odznaki, sporyżony, Gwóźdź
do chorągwi, Rytuje wszelkiego rodzaju napisy.
Ceny nagiższe. Przyjmuję zlecenia na sownie.

BUDOWIE ŁODZIE!

Najtaniej, najłatwiej i najszybciej można zbu-
dować łódź według planów i wskazówek
Art. Aleksandrowicza
zawartych w książce p.t.

BUDOWA JOLI ŻAGLOWEJ „STRZELC

Do nabycia w Centralnym Instytucie Wydaw-
niczym Związku Strzeleckiego
Warszawa, ul. Długa 50

Cena książki wraz z planami zł. 8.

WITA I CIE, OBYWATELE!
I CZUJ CIE SIĘ JAK U SIEBIE!

Opowiadanie z życia strzeleckiego

Nasz oddział nie jest liczny. Wszystkiego kilku nastąpi strzelców. Ale bo też i wioska nasza bezmała zmieściłaby się w co większej garści. Jakies dwadzieścia chałup, zarzuconych między lasy, zdala od traktu, kolei, poczty. Droga piaseczysta, ciężka. Rzadko tu do nas kto przyjeżdża, więc życie płynie cicho i sennie, jak w stawie, porośniętym rzęsa. Zdawałoby się, że nic tu ludzi nie obchodzi poza ślubem, chrztem, pogrzebem; czasem któryś idzie do wojska, to do cywila powraca...

I tak było rzeczywiście, póki jednemu z młodych nie wpadł w ręce numer tygodnika „Strzelec”. Zaczęły się wówczas narady i pogawędki, żeby to i u nas, w Żabim Dole, „coś takiego” założyć.

A każdy dążył do tego z innych powodów. Jednym się uśmiechały ładne mundury, inni — urodzeni żołnierze — wzdychali do broni; trzeci — nieflak, musztra i gimnastyka, ale byli i tacy, przyczem była ich większość, którzy myśleli o tem, jakby najlepiej przysposobić się na chwilę, kiedy ojczyzna naszych usług, naszej obrony będzie potrzebowała.

Dość długo to trwało, zanim chłopcy zabiodolscy mogli w mundurach wyjść na pierwsze ćwiczenia. Ale kiedy urządzali pierwszą zbiórkę, kiedy maszerowali opodal chaty, nie było jednej szyby, do której nie byłaby przyklejona twarz ludzka! A dziewczęta, dziewczęta, powiadam wam, mało ze skóry nie wyskoczyły: bo to i wstydzi się jedna z drugą, i chciałyby zobaczyć, jak też to chłopaki wyglądają, kiedy wojsko... Więc ta z ciberzykiem, niby nierogaciznę karmić, inna pilny interes do sklepu znalazła, albo na ten przykład, okna jej zachciało się myć, że aż młodsze rodzeństwo, zmiarkowawszy w czym rzecz, recho- tało głośnym śmiechem, nagle zamilowanie do czystości wysmiewając...

Cieżki był ten pierwszy dzień. Niektórzy ani rusz nie mogli tempa złapać. Cały oddział maszeruje z lewej nogi, a tamci z prawej stale wyjeżdżają. Skaranie boskie z takim niedołęga. Potem zbiórka, odliczanie, „czwórki w prawo zwrot” i całe to „abece” żołnierza. Albo „postawa zasadnicza”: wypnie brzuch, a pierś tak wciągnie, że aż pod plecy ją schowa, głowa, jak u zmęczonego konia: pochylona, oczy wbite w ziemię — rzekłbyś szuka zgubionych przed rokiem pięciu groszy!

Ale po dwóch godzinach ganiań było lepiej. Komendant naszego oddziału, co plutonowym z wojska wrócił, spoehł się i zachrypił, ale widać było, że jest zadowolony.

— No, chłopaki — powiada — będą jeszcze z was strzelcy. Ino aby dalej tak się do pracy przykładali, na zbiórki się nie spóźniać i żadnych ćwiczeń nie opuszczać.

A czas był ciężki, bo to żniwna pora nadeszła, więc każdy roboty w domu i w polu miał po uszy. Mimo to, co niedzielę po kościele karabin brał w garść i maszerował na plac ćwiczeń. Oj, dobrze nieraz dało

BYWATELE!

sie do we znaki. Gorąco płynie z nieba, nigdzie się
krzty cienia, a ty, brachu, ganiaj jak pies z wywie-
szonym jeżem.

Ale nie, ćwiczyliśmy jak się patrzy. Któregoś dnia komendant przyjechał do miasteczka i rozpromieniony, zwołał nas na „plac alarmowy” (tak nazywaliśmy miejsce zbiórki przed jego domem) i powiada:

-98-
Pochłuchajcie, obywateli! W najbliższą niedzielę jest w mieście święto strzeleckie, z którego dochód przeznaczono na wykończenie tamtejszej wieży strzeleckiej. Otóż zapraszają tam nas usilnie nasi koledzy. Myślę, że trzeba by iść pokazać się ze istnieniem i pracujemy. Kto jest za tem — ręka do góry!

Podniosły się wszystkie ręce. Ktoby chciał opuścić taką okazję?

No, więc w niedzielę rano wyrzycować się, jak się patrzy! Karabinki wyczyszczone, buty, jak lustro, mina jak sto diabłów! Fason musi być. Niech nie myśla, że Żabi Dół, to byle co! Parę groszy z sobą na wszelki wypadek trzeba mieć, a i coś nicos do zjedzenia w kieszeń zabrać nie zawadzi.

Zatem w niedzielę dobrze rano wymaszerowaliśmy z Żabiego Dołu. Nieliczna to była drużyna, ale dziarska, czyli, jak mówią strzelcy, morowa.

(Na parę kilometrów przed miasteczkiem spotkał nas patrol z tamtejszego Związku, a na rogatce stała brama, owita gałęźmi świerczyny, z napisem: „Witajcie!”

Bardzo to nam pochlebilo, jakie honorowe przywitanie. Dopiero to są ludzie polityczni, ci nasi koledzy — strzelcy z miasta! A nad drzwiami tymczasowej świetlicy podobny napis: „Witajcie koledzy z Zabiego Dołu!”

Dopiero w świetlicy zaczęła się, jakby to powiedzieć, akademja... Zasiadliśmy na krzesłach, a obok każdego z nas jeden z miejscowych, niby jako gospodarz. Prezes tamtejszego oddziału miał przemowę. Ładna była, ani słowa, Wiele tam nie spałem, bo długo gadał. Kończyło się zaś tak, że nasze odwiedziny są dowodem, iż ruch strzelecki ogarnia jaknajszersze warstwy obywateli, że przenika wszędzie. Dzisiejsza wizyta oddziału z Żabiego Dołu — powiadał — posłuży do zacieśnienia węzłów koleżeństwa i poznania się członków naszej wielkiej rodziny strzeleckiej. Rozgoście się zatem i czujcie się, jak u siebie w domu!

Odpowiedział gospodarzom nasz komendant, po-
czem pokazano nam urządzenia świetlicy, księgozbiór,
sześć sali, gdzie są przechowywane przybory teatral-
ne, wreszcie boisko i strzelnicę. Galante mają wszyst-
ko wyrychtowane! Najbardziej to chyba zazdrościliś-
my strzelnicy: tu to musi być przyjemność strzelać!
Jakby, zgadując nasze myśli, gospodarze zapropono-
wali nam próbne strzelanie. Oddaliśmy po pięć strza-
łów i, — proszę mi wierzyć, — nie było znów tak źle.

Cała rzecz polega na tem, aby chcieć zrobić coś dobrego.

Ze strzelnicy chcieliśmy już iść do domu. Niejednemu korcił ten prowiant, co go z sobą w kieszeni tyle czasu ciągał. Alіści w świetlicy nie wierzymy swoim oczom: nakryte stoły i zupa dymiąca na talerzach! Westchnąłem głęboko i łyknałem ślinkę w obawie, że może znów zaczną się przemowy, ale Bóg strzegł.

I ani spostrzegliśmy się, gdy słońce skryło się za stodoły. W tym cichym chłodku żegnaliśmy się serdecznie.

— Prosimy do nas — mówił nasz komendant, wyłazłszy na płot — czem chata bogata, tem gościom rada.

Odprowadzili nas kawał drogi. Dopiero koło lasu, kiedy już rudy okrągły miesiąc wyrzał z poza zwartej masy drzew — rozstaliśmy się.

Zwolna cichły rozmowy. Zmęczeni byliśmy, seni, nie chciało się gadać. Myślałem leniwie o wizycie naszych nowych kolegów z miasteczka i o zapowiadanych na późną jesień ćwiczeniach zbiorowych strzelca z całego powiatu. To ci będzie dopiero święto!

Witold Wroński.

Rzeczny wesole

PRZYJEMNE DZIECI.

Obywatel Konewka ożenił się w tych dniach poraz drugi. Przedstawia dzieciom nową matkę.

— Kochane dzieci — mówi — to jest wasza nowa mamusia.

Dzieci oglądają nową matkę bez zachwyty. Wreszcie najstarszy synek powiada:

— Co? To ma być „nowa” mamusia? Przecież to stary grał. Znowu tatusia gdzieś nabili w butelkę.

JAK TO POGODZIĆ.

Posprzeczało się dwóch przyjaciół. Nie mogą dojść do porozumienia.

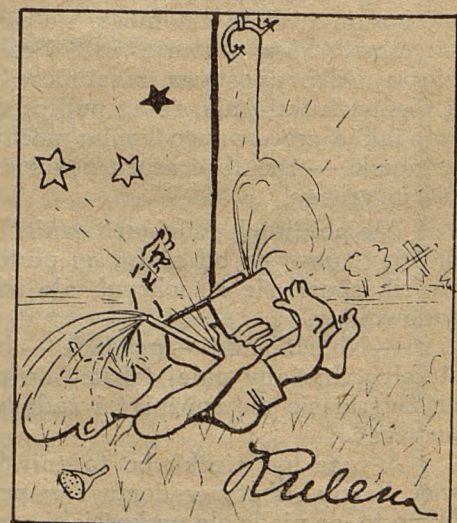
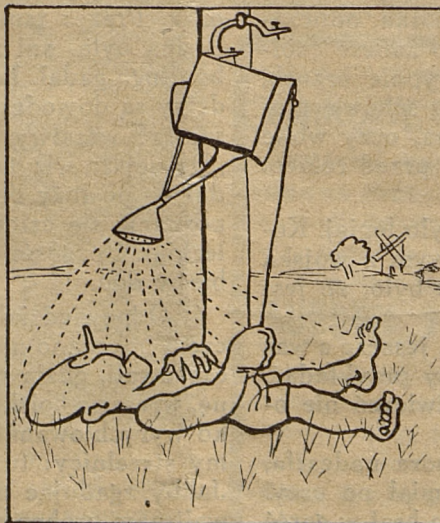
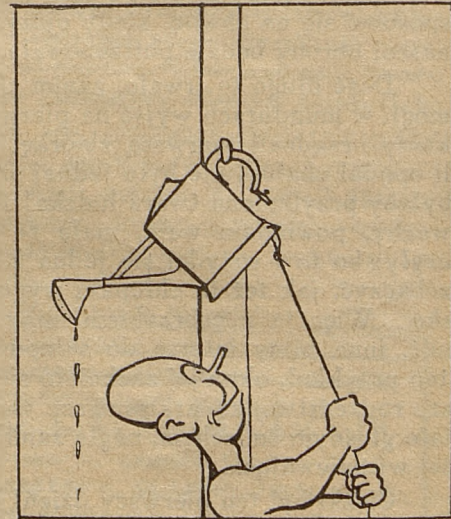
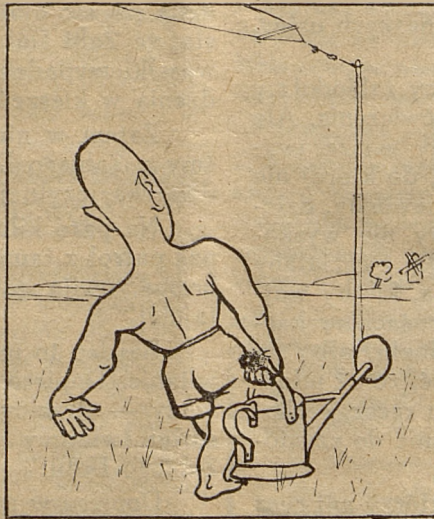
— Słuchaj — mówi pierwszy — ty jesteś przecież mądry chłop.

— Naturalnie.

— No to powinieneś przecież zrozumieć, że jesteś skończonym idjotą!

Jak Rzepki ciało w upały cierpiało

UF! JAK GORĄCO-ALE
MAM NA TO RADE!

KAPITAŁY SPOŁECZNE

Niezależność polityczna Państwa każdego, a zwłaszcza Polski, która odzyskała samodzielność zaledwie przed laty kilkunastu, ugruntowana być może jedynie przez wielki i zbiorowy wysiłek narodu, zmierzający ku temu, ażebyśmy również osiągnąć mogli najrychlej niezależność gospodarczą.

Komunalna Kasa Oszczędności (K. K. O.) pow. warszawskiego. Dom własny.

Oglądanie się na siły obce, wyciąganie ręki do innych państw lub finansjery międzynarodowej o pomoc kredytową staje się tylko nową formą niewoli ekonomicznej.

Odbudowa więc kapitału ojczystego i zasilanie nim potrzeb kredytowych ku podźwignięciu rolnictwa, rzemiosł i handlu na szczybel dobrobytu stanowić będzie moment decydujący w rozbudowie społecznego ustroju Państwa.

W Polsce odrodzonej w dziedzinie gromadzenia kapitałów społecznych, a więc w zakresie odbudowy majątku narodowego kroczą na pierwszym miejscu Komunalne Kasy Oszczędności (K.K.O.), w których lokaty i wkłady przekraczają już 620 milionów zł. Instytucje te, oparte o rękojmnię związków samorządowych a wyposażone w pupilarną gwarancję funduszy lokowanych, zyskały sobie — wzorem Zachodniej Europy — największe zaufanie u społeczeństwa. Kapitały gromadzone przez Komunalne Kasy Oszczędności posiadają ożywcze i twórcze działanie, stale bowiem zasilają pomocą kredytową szerokie a dolne warstwy narodu.

Do tego rodzaju instytucji o cechach użyteczności publicznej należy zorganizowana przez 4½ laty, na mocy Rozporządzenia P. Prezydenta Rzplitej z dn. 13. IV. 1927 r. Komunalna Kasa Oszczędności (K.K.O.) pow. warszawskiego dla obszaru podstołecznego z siedzibą w Warszawie (ul. Zgoda 7).

Zgromadzone oszczędności tej Instytucji przekroczyły już 16 milionów zł., obrót zaś roczny sięga 100 milionów zł.

Ilość wkładów (uczestników) tej Instytucji wynosi przeszło 23.000 osób. O rozmiarach pomocy kredytowej K. K. O. pow. warszawskiego świadczy fakt, iż w okresie ubiegłej działalności korzystało z pożyczek w tej instytucji przeszło 20.000 osób, na sumę zł. 34 milionów.

Z CZEGO SKARB PAŃSTWA CZERPIE DOCHODY?

Skarb Państwa czerpie dochody z rozmaitych źródeł: z podatków — gruntowego, przemysłowego i dochodowego, z opłat za patenty handlowe; z opłat kolejowych i pocztowych, telegraficznych; z ceł, czyli opłat za towary, sprowadzane z zagranicy. Prócz tego skarb Państwa ma poważne dochody ze sprzedaży pewnych towarów, których wyrób i sprzedaż stanowi wyłączny przywilej, czyli monopol Państwa. Towarami takimi są: spirytus i wódka, tytoń i wyroby tytoniowe (papierosy, cygara, cygaretki, tabaka i t. p.) oraz — sól i zapalki.

Dochód, jaki skarb Państwa czerpie z tych monopolii, jest bardzo wysoki i wynosi trzecią część blisko wszystkich dochodów skarbowych. To znaczy, że każda trzecia złotówka, jaką skarb Państwa wydaje na utrzymanie wojska, szkół, na pomoc dla rolnictwa i inne potrzeby państwowe, wpłynęła z monopolii państwowych.

Duże dochody wpływają do skarbu Państwa z Polskiego Monopolu Tytoniowego. W roku 1930—31 Monopol Tytoniowy wpłacił do skarbu Państwa 390 milionów zł., w r. 1931/32 — 350 milionów, na rok 1933—34 przewidywany jest również dochód z Monopolu Tytoniowego w sumie 350 milionów złotych.

Nad zmniejszeniem tej sumy, nad okradaniem Skarbu Państwa Polskiego pracują przede wszystkim przemysłowcy, którzy szwarcują tytoń z zagranicy, krzywdzą własne Państwo, zaś dorabiają wrogów naszych. Wspólnikiem przemysłowca jest lekkomyślny palacz, który dla dogodzenia swej fantazji koniecznie poszukuje zagranicznego tytoniu, cygara lub papierosa.

Okrada skarb, a przez to wyrządza szkodę całemu społeczeństwu polskiemu również i ten, kto potajemnie, bez pozwolenia władzy uprawia rośliny tytoniowe.

Wszyscy szkodnicy zasługują nie tylko na potępienie, jako źli obywatele Państwa, ale i na surową karę, jako złośliwi przestępcy.

**Strzelcy! Nie zaniedbajcie okazji zwiedzenia i poznania Wilna
POD PROTEKTORATEM PANA MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO**

III TARGI PÓŁNOCNE I WYSTAWA LNIARSKA

Targi i Wystawa Lniarska obejmują następujące działy:

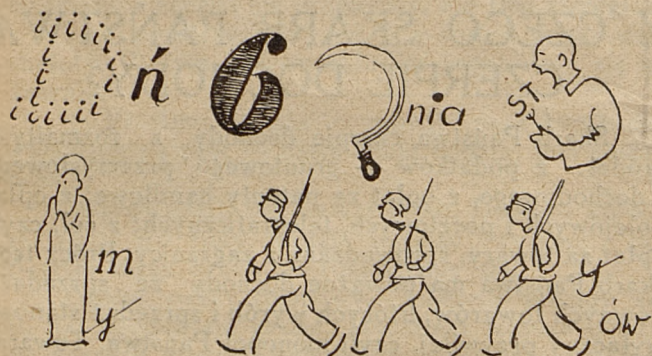
- 1) Dział rolny, produkcja zwierzęca, ogrodnictwo, dział rolniczo-handlowy, przemysł rolny, leśnictwo.
- 2) Dział przemysłu i rzemiosł: maszyny, narzędzia, włókiennictwo, wszystkie rzemiosła.
- 3) Wystawa Lniarska: dział naukowy, dział uprawy lnu, przeróbki lnu, demonstracje przędzenia i tkania, oraz dział p. t. „Wszystko z lnu”.

Zgłoszenia eksponatów z kraju i zagranicy przyjmowane we wszystkich działach do dn. 5. VIII. b. r.

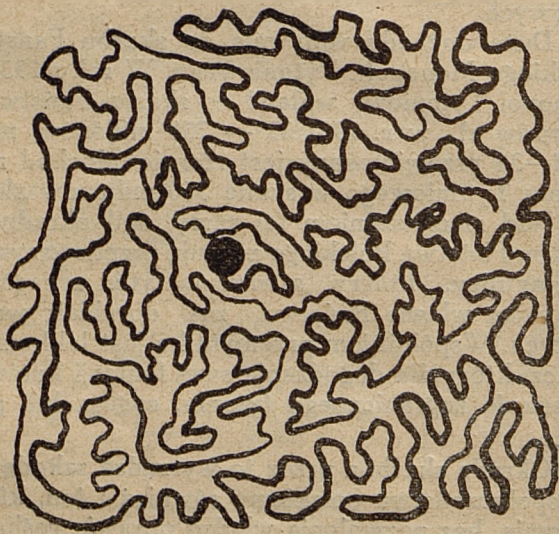
DZIAŁ ROZRYWKI

ZADANIE NR. 58. — REBUS.

Rebus ten polecamy specjalnej uwadze naszych Czytelników. Nagroda również specjalna — bo książeczka oszczędnościowa z wkładką 15 zł., a termin rozwiązań — 10 sierpnia.

ZADANIE NR. 59. — LABIRYNT.

Oznaczcie na załączonym planie ołówkiem lub atramentem drogę, wiodącą do środka labiryntu. Termin nadsyłania rozwiązań jak w zadaniu poprzednim, nagroda — piłka do siatkówki.

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR. 51.

Rację miała pani zegarmistrzowa, klient powinien dopłacić 50 zł.

Prawidłowe rozwiązania nadesłali: 1) ob. Jasiński, Łęczno; 2) ob. Otykański, Chełm Lub.; 3) ob. Misiewicz, Małkinia; 4) ob. Cebrat, Biała; 5) ob. Liś, Dąbrowa Górnicza; 6) oddział Brzostek; 7) ob. Michalik, Brzostek; 8) ob. Krzysztyńska, Brzostek; 9) ob. Zastawna, Brzostek; 10) ob. Niewońowski, Brzostek; 11) ob. Dykas, Dembowiec; 12) ob. Płoński, Jurowce; 13) ob.

Jezierski, Pożarowo; 14) oddział Andrychów; 15) ob. Kordasiewicz, Podbuż; 16) ob. Twardy, Podbuż; 17) ob. Fubart, Lipsk; 18) ob. Demczuk, Zalesie; 19) ob. Kieruzal, Sulejów; 20) oddział Grodkowice; 21) ob. Dubicki, Kiemieliszki; 22) ob. Pławgo, Kiemieliszki; 23) ob. Dyrda, Lesznię; 24) ob. Szybatska, Dębica; 25) ob. Bednarski, Hadyńkowce; 26) ob. Nowak, Skierniewice; 27) ob. Markowski, Potoczek; 28) ob. Fuczak, Potoczek; 29) ob. Bilewicz, Niemenczyn; 30) ob. Stępień, Grodziec; 31) oddział Dobroń; 32) ob. Ogrodnik, Brzostek; 33) ob. Kawecki, Brzostek; 34) ob. Janik, Brzostek; 35) ob. Ostrowska, Żywiec; 36) ob. Baliński, Podklasztor; 37) ob. Kondella, Poniec; 38) ob. Stelmach, Kraków; 39) ob. Kędzia, Poniec; 40) ob. Gerlach, Stecowa; 41) oddział Dąbrowica; 42) ob. Oksenberg, Tykocin; 43) ob. Plonderek, Bielsk; 44) ob. Grossówna, Katowice; 45) ob. Cegielski, Częstochowa; 46) ob. Stankowski, Milatyn; 47) ob. Brzozowska, Warszawa; 48) ob. Woźnicki, Wilno; 49) ob. Marszał, Wejherowo; 50) ob. Blacharski, Pińsk; 51) ob. Barański, Piaski; 52) ob. Goszczyński, Warszawa; 53) ob. Stawiński, Grójec; 54) ob. Kłamec, Zielona; 55) ob. Marecka, Morszyn; 56) ob. Kwaterniak, Brzozów; 57) ob. Ciepietowski, Kalina; 58) ob. Godziecki, Leszno; 59) ob. Karwacki, Chelmża; 60) ob. Kalmanek, Piotrków; 61) ob. Mychlik, Piotrków; 62) ob. Osiecki, Kleparów.

Nieprawidłowe rozwiązanie nadesłał 63) oddział Podklasztor.

Książeczkę oszczędnościową z wkładką 10 zł. wylosował ob. Kawecki, Brzostek.

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR. 52.

Rozwiązania nadesłali: 1) ob. Lech, Królewska Huta; 2) ob. Szymański, Poznań; 3) ob. Bilewicz, Niemenczyn; 4) ob. Markowski, Potoczek; 5) ob. Dyrda, Lesznię; 6) ob. Krupa, Chlewiska; 7) ob. Micor, Kacwin; 8) ob. Ostrowska, Żywiec; 9) oddział Podklasztor; 10) ob. Baliński, Podklasztor; 11) ob. Szadkowski, Konin; 12) ob. Kubski, Mogilno; 13) ob. Kędzia, Poniec; 14) ob. Kondella, Poniec; 15) ob. Gerlach, Stecowa; 16) oddział Grodkowice; 17) ob. Sykatulski, Małe Końskie; 18) ob. Stępień, Grodziec; 19) ob. Jasiński, Strzelno; 20) ob. Żok, Dąbrowa; 21) ob. M.

Nowak, Nesterowce; 22) ob. Dykas, Dembowiec; 23) ob. Płoński, Jurowce; 24) ob. Kordasiewicz, Podbuż; 25) ob. Łukaniuk, Śniatyn; 26) ob. Kotowski, Skierniewice; 27) ob. Pałosz, Dankowice; 28) ob. Plonderek, Bielsk; 29) ob. Głuszkówna, Warszawa; 30) ob. Czernichowski, Noworadomsk; 31) oddział żeński Jargodzin; 32) ob. Ossówna, Jargodzin; 33) ob. Gromski, Ostrowiec; 34) ob. Kapuściński, Brzesk; 35) ob. Marszał, Wejherowo; 36) ob. Kamiński, Krzemieniec; 37) ob. Witrowna, Poznań; 38) ob. Mig, Oleśnica; 39) ob. Szczepański, Toruń; 40) ob. Śnieżek, Rymanów; 41) ob. Cegielski, Częstochowa; 42) ob. Cambella, Warszawa; 43) ob. Smolarczyk, Gliwice; 44) ob. Paprocki, Żyrardów; 45) ob. Barański, Piaski; 46) ob. Klagierówna, Wielka Karczma; 47) ob. Cegielska, Wielka Karczma; 48) ob. Lipiński, Baranowice; 49) ob. Osowiec, Toporów; 50) ob. Kwaterniak, Brzozów; 51) ob. Jasiński, Czarnowice; 52) ob. Stefański, Sandomierz; 53) ob. Blicharski, Pińsk; 54) ob. Chmielewski, Międzyrzec.

Podręcznik kpt. Władysława Dobrowolskiego „Lekka atletyka” wylosował ob. Bilewicz, Niemenczyn.

OBUWIE

damskie, męskie, dziecięce i domowe, własny
wyrób po cenach konkurencyjnych poleca
naprzeciw odwachu

A. SIWA I S-KA
POZNAŃ, St. Rynek 80-82

R. TORCHALSKI

Warszawa, Trębacka 7

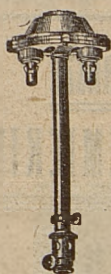
NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO

BRONI I AMUNICJI

Najkorzystniejsze źródło zakupu rowerów, ram i wszelkich części
do tychże poleca

ST. WAWRZYNIAK, Sp. z ogr. odp.

Hurtownia rowerów i części, Poznań, ul. Kantaka 5 tel. 86-65

„MEGAZ“

**FABRYKA WYROBÓW
METALOWYCH**

Przekroje, matryce, tłoczenie metali na
gorąco, palniki do latarni ulicznych,
wszelkie aparaty i armatury dla GA-
ZOWNI. Pierścienie do filtrów „Raschiga“

Poznań, Dąbrowskiego 79. Telefon 75-23

Naszym celem**Pan dobrze ubrany!**

Poważna, solidna, na nowoczesnej zasadzie
„SŁUŻBY ODBIORCOM“

oparta firma nie reklamuje się, by za wszelką cenę zbyć
swoją towar, lecz by przez reklamę, opartą na prawdzie,
stworzyć atmosferę zaufania klienteli do siebie.

Jeżeli więc reklamujemy się konsekwentnie, czynimy to
w świadomości, że bez reklamy poważnie pojętej, przed-
siębiorstwo nowoczesne obywać się nie może.

Czynimy to dalej dla tego, by pobudzić powszechne zain-
teresowanie dla naszej słynnej z dobroci i niskich cen gar-
deroby męskiej.

Wówczas bowiem przekona się każdy, że tak dobry towar
należy polecać, by dotarł do najszerszych warstw czytel-
ników naszych ogłoszeń.

Bowiem, jak powtarzamy, zadaniem naszym jest, by każ-
dy Pan był dobrze ubrany. Wykwintna garderoba męska
gotowa i na miarę. Specjalność: *Palta* w najmodniejszych
fasonach. Olbrzymie składnice materiałów w najnowszych
deseniach. *Kurki skórzane*. — *Futra* stale na składach.
Poszycia i modernizacje futer męskich pod kierownictwem
pierwszorzędnym fachowców najtaniej.

Skóry, błamy, także oryg. wydry, wybór olbrzymi, ceny
niższe połowy dawniejszych.

EDMUND RYCHTER

POZNAŃ — Tel. 26-07, 54-15, 54-25, 21-71

ul. Wrocławska 14 — ul. Fr. Ratajczaka 2

ul. Wrocławska 15

Czwarty magazyn Ostrów Wlkp., Rynek 18, tel. 35

Dostarczamy nasze towary także na bony tow. „Kredyt“

STEFAN WYSZYŃSKI Skład skór — cholew

POZNAŃ, ŚW. MARCINA 57

DOSTAWA DLA WOJSKA

A K W A R J A

szklane i ramkowe. ryby ozdobne, ciepło i zimno wodne,
ryby złote, papugi, papużki, ptaki ozdobne, kanarki doboro-
we śpiewaki, klatki wszelkiego rodzaju, oraz wszelkie przy-
bory i całkowite urządzenia dla akwariów poleca

ST. BŁAŻEJCZAK — POZNAŃ

DĄBROWSKIEGO 1 (przy moście teatralnym)

Edward Krug i Syn

Poznań, Tama Garbarska 24

33-10 telefon 33-10

HURTOWNIA TOWARÓW KOLONJALNYCH
PALARNIA KAWY ZAŁOŻONA W R. 1853
DOSTAWCA WOJSKOWY

Zakład Malarsko-Dekoracyjny

Z. Frankowski-Mistrz Malarski

Poznań, ul. Marszałka Focha 78 dom Ogrodowy
II p. telefon nr. 62-93.

Wykonuje starannie renowacje mieszkań, godła oraz wszelkie
prace w zakresie malarstwa wchodzące. Od roku 1924 wykonuje
dla władz państwowych, wojskowych, samorządowych i komun.

STRZELCY

pamiętajcie, że

FABRYKATY

Sp. Akc. w Poznaniu **„BLASK“**

jak na przykład

**MYDŁA I PROSZKI DO
PRANIA, FARBY LAKIE-
RY I T. P.**

są nie tylko pierwszorzędnej jakości, lecz, że pochodzą
z przedsiębiorstwa czysto chrześcijańsko-polskiego. ■
Żądajcie wszędzie tylko i je-
dynie wyrobów ze znakiem **„BLASK“**

KRAJOWY BANK SPÓŁDZIELCZY

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością

Poznań, ul. Wjazdowa 3

Dostawca dla władz państwowych
i samorządowych — Płody rolne

WIELOLETNI DOSTAWCA DLA WOJSKA

Snieżno-białą bieliznę
czyni

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

Najpoczytniejsze i najtańsze

PISMO AKADEMICKIE
w Polsce

**ILUSTROWANA
DEKADA AKADEMICKA**

**Niezależny Organ
Polskiej Młodzieży Akademickiej**
Wychodzi regularnie:

1-go, 10-go i 20-go każdego
miesiąca w objętości 16 stron,
zawiera m. inn.:

Bogaty dział artykułów ze
wszystkich dziedzin, najobszer-
niejszy dział informacyjny śro-
dowisk akademickich Polski i
całego świata, sprawozdania, re-
portaże i wywiady, dział ko-
bięcy i teatralny.

Liczne kupony ulgowe do
kin, teatrów i na wystawy.

Cena 10 groszy. Nakład 16.500 egz

Adres Redakcji i Administracji:
WARSZAWA, ul. OSSOLIŃSKICH Nr. 6 m. 19
Żądać we wszystkich Kioskach Ruchu i u
kolporterów ulicznych.

Adres redakcji i administracji: **Warszawa, ul. Długa 50. Tel. 11-15-46 i 11-73-50.**

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 14.785.

WARUNKI PRENUMERATY: rocznie 15 zł. — półrocznie 8 zł. — kwartalnie 4 zł. — miesięcznie 1 zł. 50 gr.
Numer pojedynczy 50 gr. zagranicą 50% drożej. Zmiana adresu 50 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ: 1/1 str. — zł. 500, 1/2 str. — zł. 300, 1/4 str. — zł. 170; za milimetr szerokości jednej szpalty:
za tekstem — zł. 0.80; komunikaty, opisy, fantazyjne, tabelaryczne i tekstowe o 50% drożej. Układ kolumny ogłoszeniowej
3-szpaltowy, wysokość szpalty — 260 m/m., a szerokość — 60 m/m. Od powyższych cen żadnych zniżek nie udzielamy.
Ogłoszenia płatne są zgóry. Za terminowy druk i niezmienną treść ogłoszeń — nie odpowiadamy.

Redaktor odpowiedzialny: *Halina Piórecka.*

Wydawca: **Centralny Instytut Wydawniczy Zw. Strzeleckiego.**

Druk. „Kadra”, Warszawa, Długa 50. Tel. 11-86-30.